

*'PER LA IGUALTAT DE
GÈNERE, JUGUEM EN EQUIP'*

PLA LOCAL DE POLÍTIQUES
FEMINISTES EN ELS ESPORTS
(VILADECANS, 2022-2026)

MARÇ DEL 2022

Viladecans
som poble, soc ciutat.

AJUNTAMENT DE
VILADECANS

ÍNDEX

Introducció	2
1. Per què un pla de polítiques feministes dirigit a l'àmbit esportiu? Principals desigualtats de gènere en els esports	5
2. Legislació i altres documents marc	9
3. Metodologia i procés de treball	12
4. 'Per la igualtat de gènere, juguem en equip': eixos, objectius i proposta de pla d'acció	19
• Eix 1: Avançant en el canvi intern de perspectiva	19
• Eix 2: Impuls de l'equitat de gènere en la pràctica esportiva per a tota la ciutadania	23
• Eix 3: Els valors coeducatius en l'esport escolar	27
• Eix 4: Les entitats esportives com a motor de transformació social	30
5. Calendari i recursos	33
6. Seguiment i avaluació	37
7. Annexos	38
• 01. Taules resum de diagnosi dels esports a Viladecans amb perspectiva de gènere	38
• 02. Proposta de pla d'acció: fitxes detallades	42
• 03. Proposta d'indicadors d'impacte	57
8. Bibliografia	61

Introducció

Les **desigualtats basades en el gènere** afecten totes les esferes i nivells de les nostres societats, i s'han d'entendre com a una **problemàtica estructural** que cal abordar de forma **transversal** des de sectors i àmbits diversos, així com per part de múltiples agents. L'**àmbit esportiu**, sector específic al qual es dirigeixen les propostes incloses en el present document, **no s'escapa, en conseqüència, de la reproducció d'aquestes desigualtats i discriminacions** que afecten principalment les dones i les persones LGBTI+, tot i que hem d'entendre que **condicionen les vides de totes les persones**.

Les **polítiques públiques d'igualtat de gènere i de diversitat afectiva, sexual i de gènere compten ja amb una llarga trajectòria**, la qual ha estat possible gràcies a les **aportacions i lluites impulsades pels moviments feministes i LBGTI+** que, des de múltiples fronts i perspectives, han impulsat les institucions a la implementació de legislacions i actuacions diverses en la matèria. Els feminismes, a través del seu recorregut històric, han anat introduint mirades complexes sobre les societats contemporànies, interpretacions de la realitat que han sumat a les relacions de gènere la necessitat d'introduir altres variables generadores de desigualtats que interactuen en les organitzacions socials segons el context i moment històric. També en l'àmbit esportiu ha estat d'aquesta manera, i comptem amb una genealogia de dones i persones del col·lectiu LGBTI+ que han batallat per la igualtat i la no discriminació en els esports com a esportistes, tècniques, professionals diverses dins del sector i personal de gestió i direcció, així com investigadores i especialistes en la temàtica.

Tot i així, **queda encara molt camí per recórrer** de cara a la consecució de societats en què l'equitat real entre les persones, així com les diversitats i les identitats, els drets i les llibertats de totes siguin reconegudes, visibilitzades i respectades, avançant cap a societats amb justícia de gènere. És més, vivim temps difícils en què molts dels debats ja superats i drets conquerits es reobren i es qüestionen, en què les resistències als canvis i transformacions en aquest terreny prenen rellevància.

El compromís de l'Ajuntament de Viladecans amb la igualtat i l'equitat de gènere es recull a l'**Agenda Urbana Local pel Desenvolupament Sostenible**, un pla d'acció emmarcat en l'**Agenda Urbana Espanyola (AUE)** que se situa com a un dels setze projectes pilot a Espanya, i que contempla entre els seus objectius el compliment dels **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)** marcats per l'**Agenda 2030 de Nacions Unides**. Així doncs, el *Pla local de polítiques feministes en els esports* respon concretament a l'objectiu específic de l'AUE de "Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere,

edat i discapacitat”¹.

En aquest sentit, cal destacar la **importància d'aquest Pla local de polítiques feministes en els esports**, ja que es tracta d'un instrument específic que vol fixar les bases d'un **abordatge global de les desigualtats detectades en el món esportiu local**, i que pren en consideració els diferents àmbits i agents que tenen relació amb les activitats físicoesportives sobre els quals tenen competència les administracions públiques locals. De forma paral·lela, el Pla també pretén **garantir espais esportius per tal de poder arribar a la plena equitat de gènere** en la pràctica esportiva, objectiu que s'està treballant mitjançant el **Mapa d'Instal·lacions i Equipaments Esportius del Municipi (MIEM)**, instrument de planificació municipal que concreta i situa les necessitats d'equipaments esportius a nivell municipal.

Per últim, fer referència al títol del document: *'Per la igualtat de gènere, juguem en equip'*. *Pla local de polítiques feministes en els esports (2022-2026)*. Fem servir **“polítiques feministes”** perquè és una manera de reconèixer les **aportacions** i el **paper fonamental jugat pels moviments feministes** en l'impuls i l'avenç de les polítiques d'igualtat i equitat de gènere fent-ho, a més, des de la **suma de perspectives i mirades**. Aquestes perspectives i mirades, ara mateix, van molt més enllà de les polítiques estrictament de dones i pretenen dirigir-se a tota la ciutadania prenent en consideració la seva complexitat i diversitat i tenint en compte, així, altres desigualtats estructurals que s'imbriquen amb les de gènere. També per emmarcar el pla en el seu **context comarcal i en la seva finalitat principal d'assolir canvis socials** fent nostres les paraules que apareixen en el *IV Pla Transversal de Polítiques Feministes del Baix Llobregat (2021-2025)* i que recullen les conclusions del *Vè Congrés de les Dones del Baix Llobregat*:

“el feminisme es presenta com a un projecte ètic de transformació social, i aquesta transformació social real només es pot donar si les polítiques públiques són feministes”².

¹ Aquest objectiu específic se situa en l'objectiu estratègic 6 de l'Agenda Urbana Espanyola: “Fomentar la cohesió social i buscar l'equitat”. Per a més informació, veure:

https://www.aue.gob.es/que-es-la-aue#Agenda_Urbana_Espanola,

<https://www.viladecans.cat/es/agendalocalurbana>.

² Consell Comarcal del Baix Llobregat, Consell de les Dones del Baix Llobregat (2021): *IV Pla Transversal de Polítiques Feministes del Baix Llobregat (2021-2025)*, p. 9.

El document s'estructura a partir dels següents apartats i continguts:

- 1. Per què un pla de polítiques feministes dirigit a l'àmbit esportiu? Principals desigualtats i discriminacions de gènere en els esports.** Capítol que justifica la necessitat d'impulsar mesures de foment de la igualtat de gènere en els esports fent referència a les problemàtiques que encara perviuen en aquest àmbit.
- 2. Legislació i altres documents marc.** Espai que recull de forma breu la legislació en què s'emmarquen les mesures desenvolupades en aquest pla, així com altres programes, plans i experiències que han servit de guia.
- 3. Metodologia i procés de treball.** S'especifica el camí que ha conduït a l'elaboració d'aquest document i els enfocaments i estratègies utilitzades.
- 4. "Per la igualtat de gènere, juguem en equip": eixos, objectius i proposta de pla d'acció.** Es tracta del nucli dur del pla, ja que és l'apartat on es desenvolupa la proposta tècnica concreta.
- 5. Calendari i recursos.** S'especifiquen els mitjans econòmics i humans necessaris per dur a terme les accions, i es relacionen amb el calendari i planificació de les accions.
- 6. Seguiment i avaluació.** Secció on s'exposen els mecanismes que serviran per controlar tant la implementació de les mesures com la seva avaluació.
- 7. Annexos.** Inclou tres apartats. En el primer s'adjunten les taules amb les conclusions de la diagnosi dels esports a Viladecans amb perspectiva de gènere; en el segon, s'hi recullen les fitxes d'accions de forma concreta i detallada; en el tercer i últim apartat es fa referència als indicadors d'impacte formulats.
- 8. Bibliografia.** Recull dels textos i la bibliografia especialitzada consultada.

1. Per què un pla de polítiques feministes dirigit a l'àmbit esportiu? Principals desigualtats de gènere en els esports.

L'esport com a mirall de la realitat social

Podem entendre per esport “tota mena d'activitats físiques que, mitjançant una participació organitzada o no, tinguin per finalitat l'expressió i la millora de la condició física i psíquica, el desenvolupament de les relacions socials i l'obtenció de resultats esportius en competicions de tots els nivells”³. Es tracta, per tant, d'un àmbit que engloba activitats molt diverses protagonitzades per persones i grups socials diferents, que es produeixen en escenaris i contextos múltiples i que poden perseguir finalitats diferenciades o complementàries entre elles: la competició, la salut i el benestar físic i emocional, com a conjunt d'activitats que formen part de l'oci i el lleure, objectius estètics, etc. Així doncs, **l'abordatge de la igualtat i l'equitat de gènere en el terreny esportiu comprèn facetes, vessants i persones diverses**, fet que fa necessàries mesures que tinguin en compte tota aquesta complexitat.

L'esport es tracta també d'una **manifestació cultural**, d'una **activitat construïda socialment** i, per tant, subjecte als canvis històrics i que reflecteix les “circumstàncies i transformacions que es donen en la societat”⁴. Des d'aquest punt de vista, l'àmbit esportiu no deixa de ser un **mirall de la realitat existent** en altres sectors de la societat, “on es reflecteixen els models i relacions tradicionals de feminitat i masculinitat, de manera que es converteix en un mecanisme que els reproduceix”⁵. Aquestes relacions tradicionals de gènere es fonamenten en els **estereotips associats a la masculinitat i la feminitat**, construccions socials que serveixen de base per a la configuració simplificada i binària de rols, comportaments i expectatives considerats correctes en funció de cada gènere i context determinat.

Des d'un punt de vista històric, diversos estudis assenyalen com l'esport modern a Occident des de la Revolució Industrial es va construir com una **activitat apropiada pels homes i associada a la masculinitat hegemònica** i, en contraposició, considerada contrària a la feminitat i poc adequada per a les dones i les persones que no encaixessin en aquest ideal de masculinitat. Durant molts anys, així, el món de l'esport va estar restringit a un

³ Soler Prat, Susanna (2007). *Les relacions de gènere en l'educació física a l'escola primària. Anàlisi dels processos de reproducció, resistència i canvi a l'aula*, p. 32. Es tracta de la definició recollida a la Carta Europea de l'Esport de maig de 1992, segons el dossier estadístic del 2021 *Dones en l'Esport*, p. 4-5.

⁴ Soler Prat, Susanna (2007). *Les relacions...*, p. 32.

⁵ Soler Prat, Susanna (2007). *Les relacions...*, p. 22. Veure també Serra, Pedrona (2016). *La perspectiva de género en los estudios de ciencias de la actividad física y el deporte*.

sector de la població determinat, no només en relació al sexe: homes heterosexuais, blancs, de classe alta i cultes.

D'acord amb això, l'esport es conforma com a un espai de 'remasculinización del hombre' o un 'laboratori de masculinitat', i actua com a un dispositiu "a través del qual s'ensenyen i es modelen les naturals i complementàries identitats masculina i femenina, i els seus corresponents models corporals: l'home és (ha de ser) fort, vigorós, actiu, etc., i la seva sexualitat no és sinó una extensió i afirmació d'aquestes qualitats; [...] La dona es (ha de ser) harmonia, gràcia, virtut, ha d'ocultar o suprimir la seva sexualitat"⁶.

Així, **l'exclusió o la participació condicionada de les dones** de la pràctica esportiva es va efectuar en relació a aquest model estereotipat i al paper que se li assignava en la societat i dins del sistema patriarcal –ser esposa i mare–, essent els esports una activitat no pròpia per a elles i, en tot cas, només disponible per a les dones de classes socials benestants i en aquelles disciplines que no fessin perillar els estereotips femenins de l'època. En el cas de les **persones LGBTI+** està clara la seva **invisibilitat** encara en l'actualitat, que se suma a una **opressió i persecució històriques**.

Desigualtats versus resistències: l'esport com a terreny per a la transformació social

Actualment són molt els **avenços** que s'han produït **en relació a la igualtat de gènere en l'àmbit esportiu**, en paral·lel a un procés de popularització de la pràctica esportiva que ve de lluny i a l'anomenat "Esport per a tothom". Les anàlisis sobre l'evolució històrica de la pràctica esportiva indiquen com la participació de les dones en les activitats físicoesportives ha augmentat en la majoria de disciplines, així com la presència dels homes en esports històricament feminitzats. Al mateix temps, la visibilització de l'esport femení en certes disciplines esportives a través dels mitjans de comunicació és una realitat cada cop més evident, però existeix el perill que aquestes transformacions no es produeixin amb una major profunditat i vagin més enllà.

Malgrat els avenços assolits, hem de seguir parlant de la pervivència de forts estereotips i rols de gènere relacionats amb la pràctica esportiva, i de la reproducció de discriminacions i desigualtats basades en el gènere en aquest àmbit.

⁶ Cita extreta i traduïda al català de l'article de Moscoso, David i Piedra, Joaquín (2017). "El colectivo LGBTI en el deporte como objeto de investigación sociológica. Estado de la cuestión", a *Revista Española de Sociología*, núm. 28 (3), p. 502. La cita original és de Barbero, J. I. (2003). "La educación física y el deporte como dispositivos normalizadores de la heterosexualidad", a O. Guasch y O. Viñuales (eds.), *Sexualidades: diversidad y control social*, pp. 355-377.

Les principals desigualtats i discriminacions de gènere que es produeixen en l'àmbit esportiu són les següents⁷:

- **Desigualtats en l'accés i participació** en la pràctica esportiva, en estreta relació amb el paper assignat a les dones en el treball de la llar i de les cures, que comporta que finalment les dones disposin de menys temps lliure. A més, sovint l'oferta esportiva disponible, així com els espais i equipaments esportius i la seva organització, no responen a les demandes de les dones i les persones LGBTI+. Les dades disponibles mostren com, malgrat l'augment de la pràctica físicoesportiva de les dones, aquest increment es manté a una distància considerable respecte els homes.
- **Desigualtats relacionades amb la manca de visibilització i reconeixement** de l'esport protagonitzat per dones, nenes i persones LGBTI+ en els diferents nivells del món de l'esport (esportistes, personal tècnic com a entrenadores o àrbitres, personal de gestió i direcció, etc.). Es produeix d'aquesta manera una **absència de referents i de genealogia feminista**, fet que afecta i repercuteix directament sobre les característiques de la participació esportiva.
- Profunda **segregació horitzontal** (en línies generals i simplificant, continuen existint "esports de noies" i "esports de nois", especialment en relació a determinades disciplines esportives) i **segregació vertical** (per motius diversos, les dones no accedeixen en igualtat als equips tècnics i professionals, així com als llocs de gestió i direcció esportiva).
- **Manca d'equitat en la distribució de recursos**: espais i horaris d'entrenament i competició; distribució dels recursos econòmics disponibles; tipologia, horaris i espais de l'oferta esportiva dirigida a la ciutadania; espais de les instal·lacions esportives, vestidors i senyalística; materials esportius; serveis mèdics, etc.
- Pervivència de **conductes sexistes i violències masclistes** –assetjament sexual, per exemple– i **LGBTI-fòbiques** –homofòbia persistent en l'àmbit esportiu–.
- **Reproducció de rols i estereotips de gènere** en l'educació esportiva escolar i en els ensenyaments professionals esportius (manca de perspectiva de gènere i de formació en gènere), que alimenten la seva pervivència més enllà d'aquest àmbit.
- **Comunicació sexista** que reforça els estereotips de gènere.

⁷ Per a més informació, veure: Observatori de la Igualtat de Gènere, Observatori Català de l'Esport (2021). *Dones en l'esport. Dossier estadístic Abril 2021*. Institut Català de les Dones, Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya.

- Esport federat i professional: forts **obstacles per a la carrera esportista professional i manca de drets laborals**.

Tanmateix, cal fer referència a les trajectòries i experiències de **resistència i lluita en contra d'aquestes discriminacions**, també presents en el món dels esports. Lluny de conformar-se i acceptar la situació, les dones es van organitzar en diferents moments i contextos per fer possible la seva participació i pràctica esportiva, trencant els mandats de gènere que els assignaven i exposant-se a atacs i crítiques per part de la societat. Al mateix temps, la invisibilitat i estigmatització de les persones LGBTI+ ha estat també motiu de lluites col·lectives dins del terreny esportiu com a mínim des dels anys vuitanta del segle passat⁸. En aquest sentit, **recuperar aquestes històries de resistència** és cabdal de cara a reconèixer no només els obstacles i opressions que segueixen condicionant les vides de les dones i persones LGBTI+, sinó també la construcció d'**estratègies d'afrontament i autonomia** davant de les desigualtats i discriminacions que pateixen.

A més a més, l'àmbit **esportiu** esdevé també un **camp "de resistència i transformació"** en què les **transgressions de la normativitat de gènere i dels models hegemònics binaris** es fa present de forma important⁹. Es tracta de l'anomenat procés d'individualització dels gèneres, al qual fan referència diferents especialistes en la matèria. És d'aquesta manera un **terreny d'oportunitat** per treballar les desigualtats i discriminacions que s'hi produeixen, representant a més un àmbit on actuar que reverteixi en **transformacions socials que siguin transferibles a altres esferes socials més enllà del món esportiu**.

⁸ Moscoso, David, i Piedra, Joaquín. *El colectivo LGTBI en el deporte...*, p. 504-507. En el cas de les dones, trobem experiències com les del Club Femení i d'Esports de Barcelona.

⁹ Soler Prat, Susanna (2007). *Les relacions...*, p. 23.

2. Legislació i altres documents marc.

Marc legal

Les polítiques públiques d'igualtat de gènere i de diversitat sexual i de gènere compten ja amb un extens marc legal que les guien i sustenten, i actualment configuren un ampli ventall de textos legislatius que estableixen mecanismes i estratègies diverses per al seu acompliment. Si bé no entrarem en una anàlisi detallada, és important remarcar que els ens locals es veuen interpel·lats i obligats a desenvolupar-les, també en relació a l'àmbit d'esports.

A més a més de legislació internacional i europea, a nivell estatal i autonòmic el principi d'igualtat real i efectiva es recull també en múltiples textos, tant en l'àmbit del desplegament de les polítiques d'igualtat com concretament en la legislació d'àmbit esportiu. Així, tant la **Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes**, d'aplicació estatal, com la **Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes**, d'àmbit català, contenen apartats específics dedicats a la igualtat de gènere en els esports. De la mateixa manera, tant la **Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia** com la **Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació**¹⁰, contenen disposicions concretes adreçades a l'àmbit esportiu, instant les administracions públiques a emprendre mesures de visibilització i respecte de les diversitats LGBTI+ i actuacions per garantir la igualtat de tracte i l'absència de qualsevol forma de discriminació.

De la mateixa manera, gran part de la legislació que conforma el **marc legal de l'esport a Catalunya** també conté referències a la promoció de la igualtat de gènere entre el seu articulat¹¹.

¹⁰ Es poden consultar a:

https://dretssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/08publicacions/ambits_tematicos/igualtat/llei11-2014/QL100.pdf, <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6919/1436051.pdf>, <https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-6115-consolidado.pdf> i <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8307/1829843.pdf>.

¹¹ Trobem detallada tota la normativa relacionada amb la igualtat de gènere en els esports a la pàgina del Consell Català de l'Esport:

https://esport.gencat.cat/ca/SG_Esport_i_Activitat_Fisica/consell-catala-de-esport/normativa/ambits_esport/normativa-genera/

Altres documents que han servit de guia

Seguint en l'àmbit català, la Generalitat de Catalunya va impulsar el 2014 el **Programa Dones i Esports**, un document operatiu que actualment s'emmarca dins del *Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya 2019-2022*, i que pretén “treballar conjuntament perquè la societat evolucioni cap a la plena igualtat d'oportunitats entre homes i dones, incrementant la visibilització i valoració de les aportacions de les dones al món de l'esport”¹². Sota els principis de Participació, Visibilitat i Equitat, el document estableix sis línies d'actuació amb les corresponents línies de treball, així com els plans i les tasques concretes a desenvolupar.

Hem d'esmentar la feina realitzada a nivell comarcal des del Consell Comarcal del Baix Llobregat, amb el **IV Pla Transversal de Polítiques Feministes del Baix Llobregat, 2021-2025**, text elaborat a partir de les conclusions del **5è Congrés de les Dones del Baix Llobregat** i que contempla un apartat específic d'Esport femení dins de l'eix de Valors Feministes. A més, cal destacar la importància del Congrés en relació a la igualtat de gènere en el món dels esports, ja que per primera vegada acollia una comissió específica sobre la temàtica, que es va desenvolupar amb el suport del Consell Esportiu del Baix Llobregat. Les mesures incloses en el present *Pla local de polítiques feministes en els esports* es troben en la línia de les propostes i línies estratègiques del document d'àmbit comarcal, i les conclusions del 5è Congrés han aportat llum i han servit de guia per a l'elaboració d'aquest pla d'abast local¹³.

Si baixem a l'àmbit municipal, l'Ajuntament de Viladecans compta amb un llarg recorregut en relació a l'impuls de les polítiques d'igualtat de gènere i LGBTI+. Aquestes polítiques es recullen en diferents documents tècnics que fonamenten un ampli ventall de mesures que s'han anat implementant al llarg del temps i fins a l'actualitat.

Així, com a marc de treball de les polítiques públiques municipals en matèria d'igualtat de gènere dirigides a la ciutadania en general, comptem amb dos instruments fonamentals: el **Pla local per la igualtat de gènere i els drets del col·lectiu LGBTI+ (2017-2021)** i el **Protocol d'abordatge de les agressions sexistes i LGBTIfòbiques als espais públics de Viladecans**¹⁴. Ambdós documents contempen accions específiques dirigides a l'àmbit esportiu local i, al mateix temps, han permès el treball d'incorporació de la perspectiva de gènere en diferents serveis i àmbits que formen part de l'organització municipal, avançant en un treball transversal que resulta bàsic per a la transformació de les relacions de gènere en tots els sectors i nivells en què les polítiques públiques locals tenen capacitat d'incidir.

¹² *Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya, 2019-2022*, p. 286. El *Programa Dones i Esports* se situa dins de l'Eix 4 del Pla estratègic, “Participació política i social i apoderament personal i comunitari de les dones”.

¹³ *4t Pla Transversal de Polítiques Feministes del Baix Llobregat, 2021-2025*, p. 13 i p. 101.

¹⁴ Actualment, l'Ajuntament de Viladecans es troba desenvolupant el procés d'avaluació i diagnòsi per a l'elaboració del nou pla d'igualtat de gènere de ciutat.

Pel que fa a les polítiques d'igualtat de gènere i LGBTI+ en els esports a Viladecans, veiem com en els darrers anys aquestes s'han enfortit a través de mesures diverses i mitjançant la creació d'una **regidoria específica de Foment de l'Esport Femení**. Aquestes accions inclouen l'assignació de pressupost específic, la formació interna relacionada amb la matèria, la dotació de personal tècnic per al desplegament d'accions concretes, la implementació de mesures per fomentar i visibilitzar la pràctica esportiva de les dones, així com l'aplicació de criteris i clàusules de gènere en les subvencions a les entitats esportives i per a les beques dirigides a esportistes professionals, entre d'altres.

Seguint en l'àmbit municipal, si bé els ens locals ja han treballat sobre els esports amb perspectiva de gènere, el cert és que a nivell general ens trobem amb **experiències diverses i desiguals** pel que fa a les fórmules desenvolupades i l'abast de les mesures implementades. En aquest sentit, cal destacar la importància d'aquest *Pla local de polítiques feministes* dirigit específicament als esports a nivell municipal. Igualment, hem d'assenyalar la feina realitzada per altres ajuntaments catalans, experiències que han servit de guia per a la detecció de bones pràctiques, estratègies i accions, algunes de les quals han estat incloses en aquest document¹⁵.

Per últim, fer referència a l'extensa **bibliografia desenvolupada per diferents especialistes en la matèria**, persones provinents del món de l'esport que han impulsat investigacions i estudis en relació a la igualtat de gènere en l'àmbit esportiu. Aquests documents han servit per poder entendre les especificitats de les relacions de gènere i les discriminacions que es reproduïxen en l'àmbit esportiu, així com per poder establir els principals eixos d'intervenció i les accions a desenvolupar. Pel que fa a la diversitat sexual i de gènere en els esports, l'interès acadèmic per la investigació d'aquesta temàtica s'inicia a finals de la dècada dels vuitanta a l'àmbit anglosaxó, i cada vegada són més nombrosos els estudis i les anàlisis que trobem en el context espanyol.

¹⁵ Hem d'agrair la disponibilitat i col·laboració de les tècniques d'igualtat de gènere de l'Ajuntament de Granollers i de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

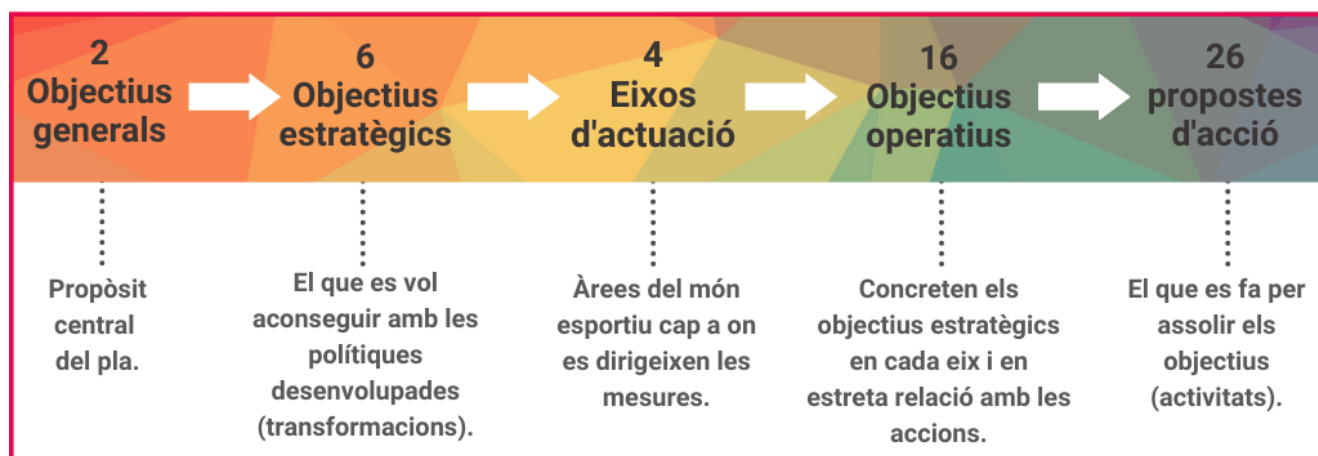
3. Metodologia i procés de treball.

La perspectiva des de la qual s'ha desenvolupat el projecte vol donar continuïtat a l'**impuls de la perspectiva de gènere entre diferents serveis municipals**, al mateix temps que es parteix d'un **enfocament interseccional** que tingui en compte la diversitat de desigualtats i situacions que afecten les dones i persones LGBTI+.

El Pla local de polítiques feministes en els esports s'ha elaborat a partir d'un procés que compta amb les següents **fases de treball**:

- Diagnosi de situació i elaboració del primer document de treball.
- Establiment dels objectius i dels eixos d'actuació.
- Desenvolupament de la proposta de pla d'acció.

La lògica final del disseny del pla és la següent:

Diagnosi de situació i elaboració del primer document de treball.

Aquesta fase ha estat desenvolupada en el marc d'una **prova pilot impulsada per la Diputació de Barcelona**, concretament per l'Oficina d'Activitats Esportives i l'Oficina de Polítiques d'Igualtat, que ha facilitat la redacció d'un primer document de treball a través d'una consultoria. El document elabora una diagnosi de la situació de l'àmbit esportiu de Viladecans en relació a la igualtat de gènere i la diversitat afectiva, sexual i

de gènere, incloent també altres eixos de desigualtat com l'origen o la diversitat funcional¹⁶.

La diagnosi s'ha elaborat a través d'un **procés participatiu** que ha comptat amb entrevistes a persones clau (9), grups focals (6: entitats esportives, àmbit educatiu, dones del SIAD, dones migrades i joves LGBTI+) i una enquesta *online* dirigida a tota la ciutadania (414 respostes). Aquest procés ha generat una relació més estable i cohesionada entre el Servei d'Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ i l'àmbit d'Esports de l'Ajuntament de Viladecans, i l'aprofundiment en aquest treball conjunt ha estat el germen del camí que ha conduït al disseny d'aquest *Pla local de polítiques feministes en els esports*.

Per acompanyar i sustentar aquest procés de treball es va constituir un Grup Motor format per personal tècnic de l'àmbit d'Esports i d'Igualtat de gènere i Polítiques LGBTI+, espai que ha seguit vigent en les següents fases i fins a l'actualitat.

El text de diagnosi ha estat el document bàsic sobre el qual s'ha treballat per al disseny posterior del pla, malgrat no s'han seguit exactament les línies proposades inicialment per tal de poder adaptar el pla a la realitat municipal i facilitar el treball a nivell tècnic. Així, si bé el document proposava una estructura basada en el *Programa Dones i Esports* de la Generalitat de Catalunya, com veurem, s'ha optat per una formulació alternativa.

Establiment dels objectius i dels eixos d'actuació.

Un cop detectades les principals desigualtats i discriminacions de gènere presents en l'àmbit esportiu municipal i atenent al model esportiu local, s'ha treballat per l'establiment i definició dels **objectius** del pla i dels **eixos d'actuació** sobre els quals s'han de dirigir les mesures concretes.

A banda dels **2 objectius generals**, s'han definit **6 objectius estratègics** i **16 d'operatius**. Els eixos d'actuació, en total quatre, s'han establert d'acord amb els àmbits on es desenvolupen les pràctiques físicoesportives a la ciutat i sobre els quals s'ha considerat que cal incidir i actuar per la seva rellevància i pes social.

Aquest treball de construcció dels objectius i d'identificació dels eixos d'actuació s'ha realitzat a través d'un procés de recerca bibliogràfica i de bones pràctiques pel que fa a la igualtat de gènere en l'àmbit esportiu, tenint en compte també les aportacions de la

¹⁶ Les àrees de millora detectades en relació a l'anàlisi amb perspectiva de gènere de l'àmbit esportiu de Viladecans es recullen més endavant, relacionades amb cada eix d'actuació. A més, a l'apartat d'Annexos d'aquest document s'adjunten les taules completes, que inclouen també els punts forts diagnosticats.

diagnosi, el marc legal existent en la matèria i l'acompanyament del personal tècnic tant de l'àmbit d'Esports com d'Igualtat de gènere i Polítiques LGBTI+. La proposta final del document es desenvolupa a través d'aquests eixos principals.

Objectius generals i objectius estratègics, en relació amb els eixos d'actuació:

"PER LA IGUALTAT DE GÈNERE, JUGUEM EN EQUIP"
PLA LOCAL DE POLÍTIQUES FEMINISTES EN ELS ESPORTS (2022-2026)

OBJECTIUS GENERALS

- Treballar per l'erradicació de les desigualtats i discriminacions de gènere diagnosticades en l'àmbit esportiu local, aprofundint en la perspectiva feminista i en la redistribució dels recursos esportius amb equitat de gènere.
- Aconseguir la plena equitat de gènere en la pràctica esportiva a Viladecans, en tots els seus àmbits.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS I RELACIÓ AMB ELS EIXOS

OE 1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit d'esports.

Eix 1

OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.

Eix 2

OE 3. Visibilitzar la participació i la genealogia de les dones i persones LGBTI+ en el món esportiu, la diversitat afectiva, sexual i de gènere en els esports i les iniciatives de promoció de la igualtat de gènere impulsades.

Eix 2

OE 4. Promocionar els valors coeducatius i els esports lliures d'estereotips de gènere en l'esport escolar.

Eix 4

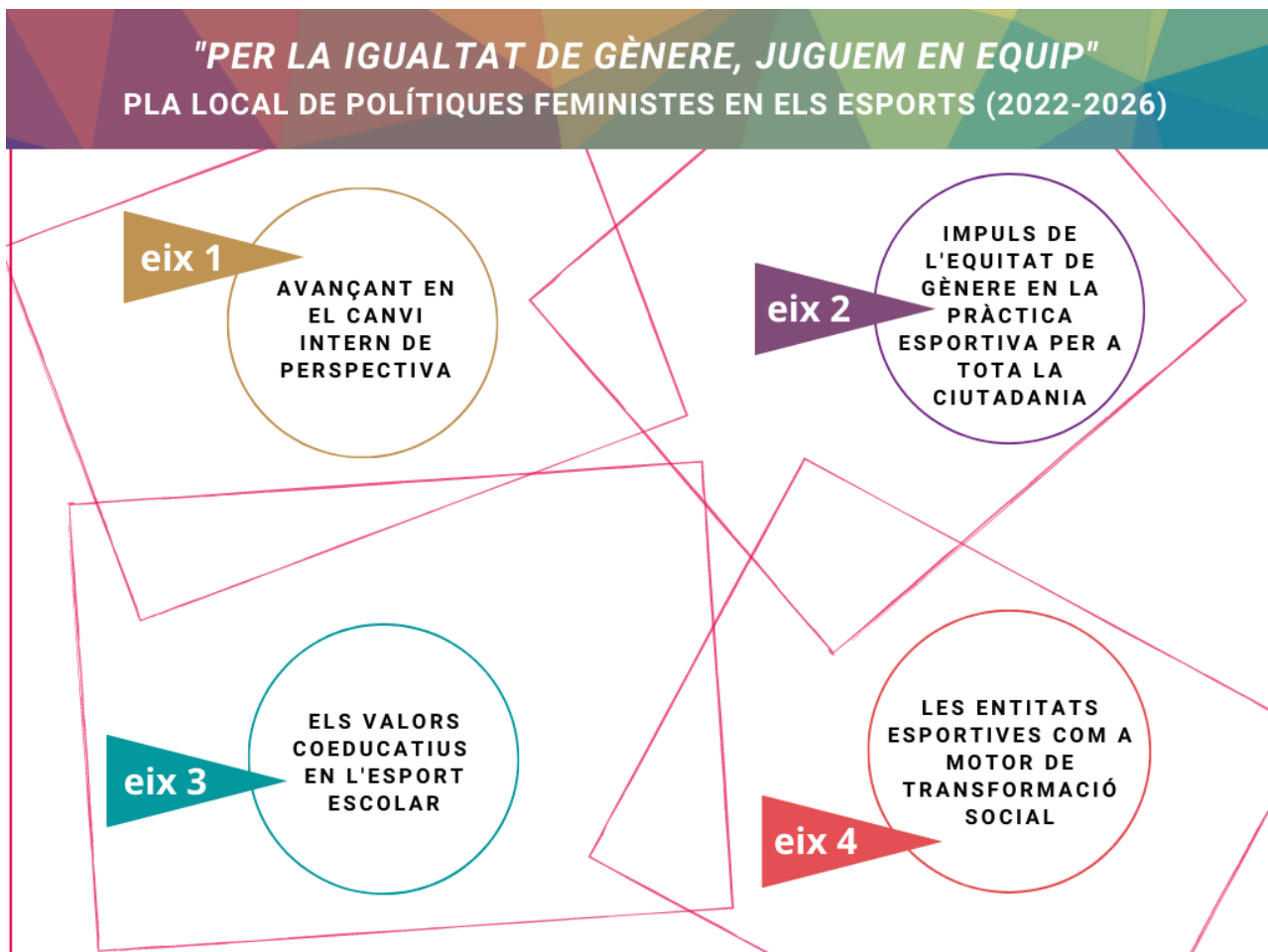
OE 5. Impulsar la implementació d'instruments i mesures d'igualtat de gènere en les entitats esportives municipals.

Eix 3

OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en els esports.

Transversal

Els **quatre eixos d'actuació** que contempla el pla són els que detallem a continuació, els quals apareixen exposats de forma més extensa en l'apartat 4, on es concreta la proposta de pla d'acció:

Desenvolupament de la proposta de pla d'acció.

Un cop establerts els objectius i els principals eixos d'actuació, la proposta de pla d'acció s'ha elaborat definint prèviament els objectius operatius, en total setze. Aquests objectius operatius es relacionen amb cada objectiu estratègic, i han permès avançar cap a l'establiment de les accions concretes.

En aquest sentit, ha estat fonamental fixar-se en les **accions i bones pràctiques ja incloses en altres instruments** de planificació i en les recomanacions i estratègies compartides per altres ens municipals amb què s'ha contactat.

La proposta de pla d'acció compta amb un total de **26 mesures** que apareixen de la manera més detallada possible i que, en l'apartat d'annexos, es recullen mitjançant

unes fitxes que concreten les següents informacions:

ACCIÓ NÚMERO. Aquest requadre apareix en el color associat a cada eix.			
DESCRIPCIÓ: Descripció detallada de l'acció.			
OBJECTIUS: Objectius estratègics i operatius que es pretenen assolir.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
Àrea o àrees de l'organització municipal implicades en el desenvolupament de l'acció.	Àrea o àrees responsables de la implementació de l'acció.	Objectius de desenvolupament sostenible relacionats amb l'acció.	Temporalitat prevista d'execució de l'acció.
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	Llistat d'indicadors de seguiment i resultat de les accions, que serviran per al monitoratge i avaluació del pla.		

Es tracta de diferents tipologies de mesures, que utilitzen **diferents estratègies** per avançar en la igualtat i l'equitat de gènere en l'àmbit esportiu: accions d'adaptació d'indicadors, formularis i documents, i de millora de l'organització interna; accions comunicatives de visibilització del protagonisme de les dones i les persones LGBTI+ en els esports; accions de formació, capacitació i acompanyament al personal tècnic i entitats esportives; mesures d'adaptació de la difusió i intervenció en espais esportius; mesures de promoció d'activitats esportives al voltant de les commemoracions de les diades internacionals d'igualtat de gènere o LGBTI+.

S'inclouen també dins de la proposta de pla d'acció les mesures que ja s'estan desenvolupant en l'àmbit esportiu en relació a la igualtat de gènere, per tal de visibilitzar-les i recollir-les en un únic document. En relació a algunes d'aquestes accions que ja s'implementen, es pretén millorar-les mitjançant la seva revisió i posterior adaptació, per tal de fer-les més efectives i augmentar-ne l'impacte.

Un cop finalitzat el procés de disseny del pla, aquest s'ha compartit amb la ciutadania a través de la Plataforma Decidim, amb una breu consulta sobre els objectius del pla que ha rebut dinou respostes.

En relació als Objectius de Desenvolupament Sostenible definits a l'Agenda 2030, les accions contemplades dins del *Pla local de polítiques feministes en els esports* contribueixen a la consecució dels següents, en especial el 3, 4 i 5¹⁷:

¹⁷ A les fitxes detallades de les accions incloses a l'apartat d'Annexos d'aquest document, s'ha relacionat cada mesura amb els principals ODS que sustenta.

3. SALUT I BENESTAR: Perquè es vol promoure i fomentar la participació esportiva, treballant sobre els obstacles que dificulten la pràctica esportiva en equitat de les dones i persones LGBTI+.

4. EDUCACIÓ DE QUALITAT: Perquè es vol incidir sobre l'oferta educativa esportiva dirigida a l'àmbit escolar, apostant per un aprofundiment dels valors coeducatius.

5. IGUALTAT DE GÈNERE: Perquè tots els objectius i accions del pla van en la línia de treballar per l'erradicació de les desigualtats de gènere diagnosticades en els esports a nivell municipal.

10. REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS: Perquè les mesures incloses volen avançar en les desigualtats i discriminacions basades en el sexe, el gènere i la diversitat afectiva, al mateix temps que pretenen treballar des d'una perspectiva interseccional que tingui en compte altres eixos de desigualtat.

11. CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES: Perquè aquest pla preveu accions adreçades als espais i equipaments esportius municipals, per generar entorns inclusius i lliures de conductes sexistes i violències masclistes i LGBTI-fòbiques.

16. PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES: Perquè promoure societats amb justícia de gènere i lliures de violències masclistes i LGBTI-fòbiques contribueix a la pau, la cohesió social i l'enfortiment comunitari.

17. ALIANCES PER ACONSEGUIR OBJECTIUS: Perquè es vol enfortir la col·laboració amb les entitats i clubs esportius de la ciutat per a la incorporació de la perspectiva de gènere i de mesures d'igualtat en les seves organitzacions.

4. 'Per la igualtat de gènere, juguem en equip': eixos, objectius i proposta de pla d'acció.

Eix 1. Avançant en el canvi intern de perspectiva

Transformar les pràctiques i cultura organitzativa interna de l'Ajuntament és fonamental per avançar cap a l'equitat de gènere. Així, cal aportar eines i recursos que facin possible el desenvolupament tècnic de polítiques pertinents, eficaces i eficients per promocionar la igualtat i l'equitat de gènere en l'àmbit esportiu, al mateix temps que s'han de revisar i adaptar aquells instruments, mecanismes i estratègies que ja s'implementen i que poden reproduir un biaix de gènere important. En aquest sentit, cap política és neutra pel que fa al gènere.

En aquest eix d'actuació s'engloben propostes d'accions dirigides a impulsar canvis en l'organització municipal en sentit intern i a nivell tècnic. La bateria de mesures que es proposen inclouen, entre d'altres, la potenciació de l'ús d'una comunicació inclusiva i no sexista, la revisió amb perspectiva de gènere de les subvencions, premis i contractació de serveis esportius, o la millora dels sistemes de recollida d'informació i d'indicadors. Tot això aportant formació especialitzada al personal tècnic corresponent, aspecte fonamental per assegurar la trajectòria futura de les polítiques i fer possible les transformacions a llarg termini.

La finalitat és que aquestes modificacions **millorin el desenvolupament de la resta d'accions** contemplades en els altres eixos d'actuació i, per tant, **tinguin efectes sobre les polítiques dirigides a tota la ciutadania**. Aquestes transformacions internes ja es venen implementant des de fa temps a l'Ajuntament de Viladecans a través de les polítiques d'igualtat i l'estratègia de la transversalitat de gènere, així que el camí a seguir és enfortir-les especialment en l'àmbit esportiu i introduir-hi la perspectiva interseccional.

Gran part d'aquestes actuacions es veuen sustentades per la *Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes*, especialment les incloses en l'Article 6, "Funcions dels ens locals de Catalunya" que, entre d'altres punts, recull la necessitat de "Crear i adequar els mecanismes necessaris per integrar la transversalitat de la perspectiva de gènere en llurs actuacions polítiques"¹⁸. A més a més, la *Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i*

¹⁸ *Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes*, Article 6.

intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, també interpel·la els ens locals a “dotar de caràcter integral i transversal les mesures que adoptin en aquest àmbit”¹⁹. Per últim, la *Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació*, insta les administracions públiques a “vetllar per garantir el dret a la igualtat de tracte i no-discriminació en els àmbits a què fa referència aquesta llei” i a actuar davant el “coneixement d'una situació de risc o una sospita fonamentada de discriminació o violència”²⁰.

El contingut d'aquest eix pretén donar resposta a les principals problemàtiques detectades en la diagnosi de situació, que ha establert les següents àrees de millora:

EIX 1. AVANÇANT EN EL CANVI INTERN DE PERSPECTIVA

ÀREES DE MILLORA DETECTADES:

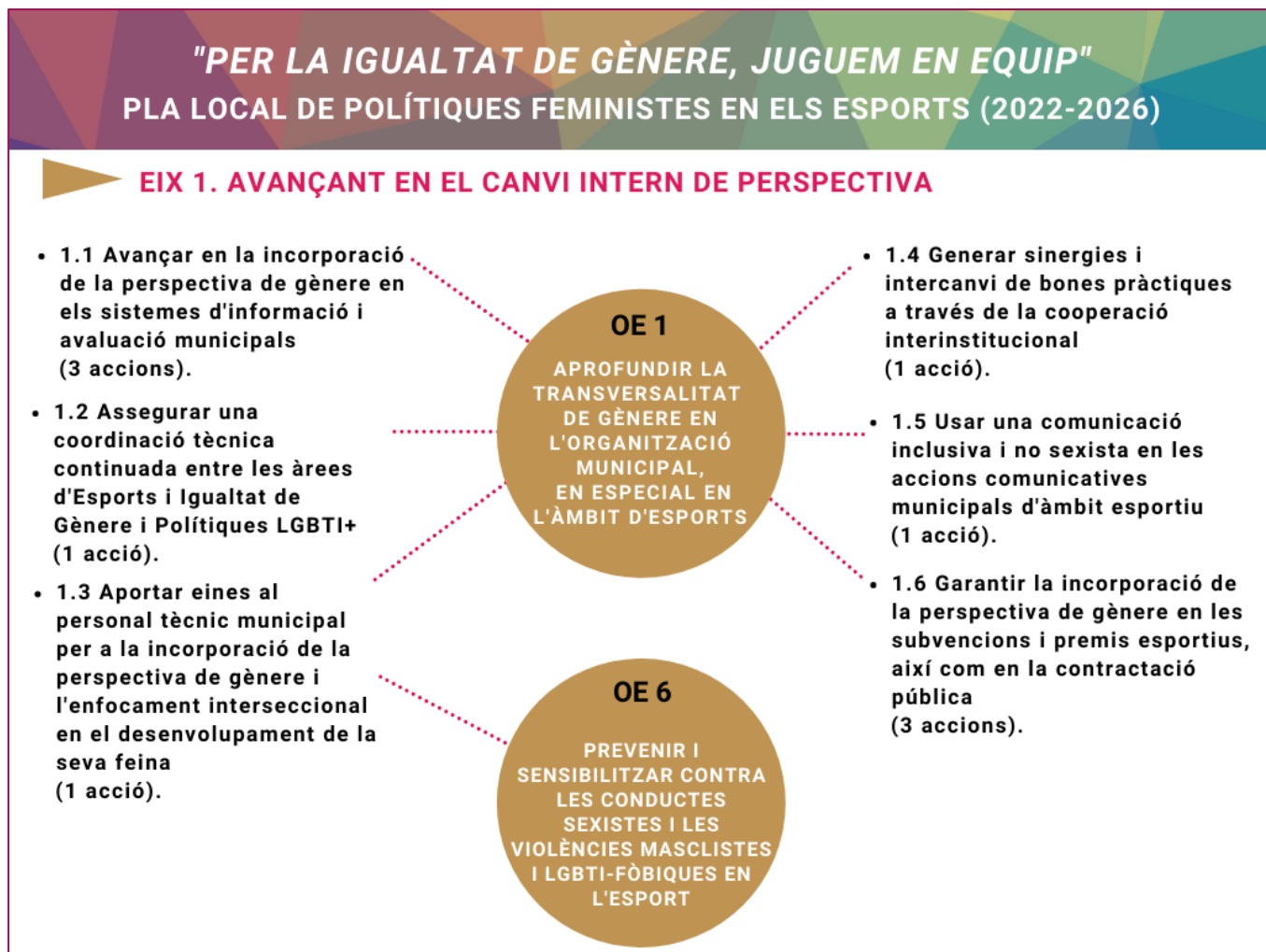
- Manca d'informació desagregada per sexe de les activitats esportives impulsades per l'Ajuntament.
- Falta de coordinació interna en els criteris i les metodologies per recollir dades dels resultats de les accions de promoció de l'esport femení i la igualtat de gènere en l'àmbit esportiu del municipi.
- Absència d'informació detallada sobre la pràctica físicoesportiva de noies, dones i persones LGBTI+ travessades per altres eixos de diferència/desigualtat com ara l'origen, la situació socioeconòmica o les capacitats funcionals.
- Manca d'informació amb perspectiva de gènere sobre l'ús dels espais esportius dels barris de la ciutat.
- Inexistència d'informació sistematitzada i detallada sobre les accions realitzades per les entitats esportives per complir els requisits establerts en les bases de les subvencions.
- Manca d'informació detallada sobre l'impacte de la incorporació de la perspectiva de gènere en els clubs i entitats esportives del municipi que reben subvencions de l'Ajuntament.
- Falta de mecanismes o accions que reconeguin i visibilitzin a nivell local la tasca directiva de les dones en les entitats esportives.
- Absència d'informació sobre la manera com les entitats esportives incorporen el llenguatge inclusiu en els seus documents i mitjans de difusió.

Font: Elaboració pròpia a partir de la *Diagnosi del Pla d'Esport de Gènere i prova pilot al municipi de Viladecans*.

¹⁹ Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere, i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, Article 6.

²⁰ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, Article 3.

Objectius estratègics i operatius de l'eix 1:

Proposta de pla d'accions de l'eix 1, en relació amb els objectius estratègics i operatius:

OE 1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit d'Esports.	
1.1 Avançar en la incorporació de la perspectiva de gènere en els sistemes d'informació i avaluació municipals.	<p>Acció 1. Revisió, disseny i modificació d'instruments de recollida d'indicadors i dades desagregades per sexe/gènere de les informacions i accions de l'àmbit d'Esports, amb la inclusió d'altres variables: edat, origen.</p> <p>Acció 2. Revisió i adaptació de la documentació i formularis municipals adreçats a la ciutadania: -Perquè incloguin la triple opció: home-dona-altres (o "no binari"). -Perquè tinguin en compte i recullin la diversitat familiar.</p>

	Acció 3. Creació i establiment de trobades periòdiques d'una taula de treball per al seguiment de les accions incorporades en el <i>Pla local de Polítiques feministes en els esports</i> .
1.2 Assegurar una coordinació tècnica continuada entre les àrees d'Esports i d'Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+.	Acció 4. Espai i calendari de coordinació i treball periòdic en el temps, entre els serveis d'Igualtat de gènere i Polítiques LGBTI+ i Esports.
1.3 Aportar eines al personal tècnic municipal per a la incorporació de la perspectiva de gènere i l'enfocament interseccional en el desenvolupament de la seva feina.	Acció 5. Formació dirigida al personal tècnic de diferents àmbits i serveis municipals sobre com introduir la perspectiva de gènere amb enfocament interseccional en l'àmbit esportiu: personal d'Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+, d'Esports, Educació, Joventut i Comunicació.
1.4 Generar sinergies i intercanvi de bones pràctiques a través de la cooperació interinstitucional.	Acció 6. Organització de trobades amb altres ens municipals, institucions i organismes que han desenvolupat mesures d'igualtat de gènere i LGBTI+ en l'àmbit esportiu, per tal d'identificar bones pràctiques, establir sinergies i compartir estratègies comunes (Diputació de Barcelona, Consell Comarcal del Baix Llobregat, Consell Esportiu del Baix Llobregat, ajuntaments, etc.).
1.5 Usar una comunicació inclusiva i no sexista en les accions comunicatives municipals d'àmbit esportiu.	Acció 7. Revisió i adaptació de la comunicació i difusió esportiva municipal (llenguatge, missatge, imatges utilitzades...), tant en els mitjans i canals de comunicació locals com en els espais i equipaments esportius municipals.
1.6 Garantir la incorporació de la perspectiva de gènere en les subvencions i premis esportius, així com en la contractació pública.	Acció 8. Definició d'uns mecanismes de seguiment de l'acompliment de les clàusules de gènere en les subvencions esportives: Línia Esport femení dins de les subvencions de concurrència competitiva, subvenció a esportistes d'elit, ajuts a equips femenins, etc.
	Acció 9. Creació d'una distinció específica en igualtat de gènere i LGBTI+ en la Nit de l'Esport, que reconegui les iniciatives i les bones pràctiques de les entitats esportives i altres agents del territori, així com el compromís amb la promoció de la igualtat de gènere per part de persones esportistes, professionals de l'esport o altres.
	Acció 10. Acompanyament per a l'acompliment dels criteris d'igualtat de gènere inclosos en els plecs de clàusules administratives per a la contractació pública en l'àmbit d'esports.

Eix 2. Impuls de l'equitat de gènere en la pràctica esportiva per a tota la ciutadania.

L'esport constitueix actualment una part important de l'oferta d'oci, temps lliure i promoció de la salut adreçada al conjunt de la ciutadania. Esdevé així una pràctica que contribueix a millorar el benestar i les condicions de vida i que pot fomentar la inclusió, la cohesió social i l'enfortiment de xarxes i relacions entre les persones. Així doncs, cal **treballar perquè les activitats fisicoesportives puguin ser gaudides per la ciutadania en igualtat de condicions, donant resposta a les necessitats diverses de la població**. En relació a l'equitat de gènere, **cal remoure els obstacles que dificulten la pràctica esportiva de les dones i persones del col·lectiu LGBTI+**, aplicant al mateix temps un enfocament que tingui en compte altres variables que condicionen l'accés i la participació esportives, com l'edat, la situació econòmica o l'origen.

Sota aquest eix s'inclouen un seguit d'accions dirigides a les activitats físiques i esportives d'àmbit comunitari i als equipaments esportius municipals, amb l'objectiu principal de promoure l'equitat de gènere en la participació i l'oferta d'activitats, així com en l'accés i l'ús dels equipaments i espais esportius, vetllant per una redistribució dels recursos que fomenti la igualtat.

La visibilització de les dones i persones LGBTI+ esportistes i professionals de l'àmbit esportiu és també una altra de les línies de treball, fonamental per valoritzar les seves experiències i generar referents que trenquin amb els estereotips de gènere en els esports, animant així a la participació.

A més a més, s'inclouen accions per a l'abordatge de les conductes sexistes i de les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en els espais esportius, actuant com a reforç del ja vigent *Protocol d'abordatge de les agressions sexistes i LGBTI-fòbiques als espais públics de Viladecans*.

Es tracta segurament de l'**eix de treball de major complexitat** precisament per la diversitat present entre la ciutadania, a la qual cal donar resposta a través d'accions concretes que puguin recollir aquestes necessitats i problemàtiques diferenciades, així com per la multiplicitat d'espais existents per a la pràctica esportiva.

La mateixa *Llei de l'Esport* ja establia la necessitat de "Promoure les condicions que afavoreixin la igualtat de la dona en l'esport i la seva incorporació a la pràctica esportiva a tots els nivells"²¹. Amb posterioritat, tant la llei d'igualtat catalana com la *Llei per a garantir els drets LGBTI i per eradicar la l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*, dediquen apartats específics als esports, instant els poders públics a emprendre

²¹ Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el text únic de la Llei de l'Esport, Article 3.

mesures d'igualtat i no discriminació en les polítiques esportives²². Per últim i en el mateix sentit, la *Llei 19/2020, del 30 de desembre, per la igualtat de tracte i no-discriminació* estableix que les “administracions públiques han de garantir, en l'accés a la pràctica d'activitat física i esportiva, l'absència de qualsevol forma de discriminació i han de crear les condicions perquè aquest accés es faci d'una manera equitativa”, entre d'altres qüestions²³. Totes les accions compreses en aquest eix se situen en la línia de portar a la pràctica aquests mandats.

Gran part de les mesures pretenen treballar per millorar les problemàtiques detectades durant la diagnosi prèvia:

EIX 2. IMPULS DE L'EQUITAT DE GÈNERE EN LA PRÀCTICA ESPORTIVA PER A TOTA LA CIUTADANIA

ÀREES DE MILLORA DETECTADES:

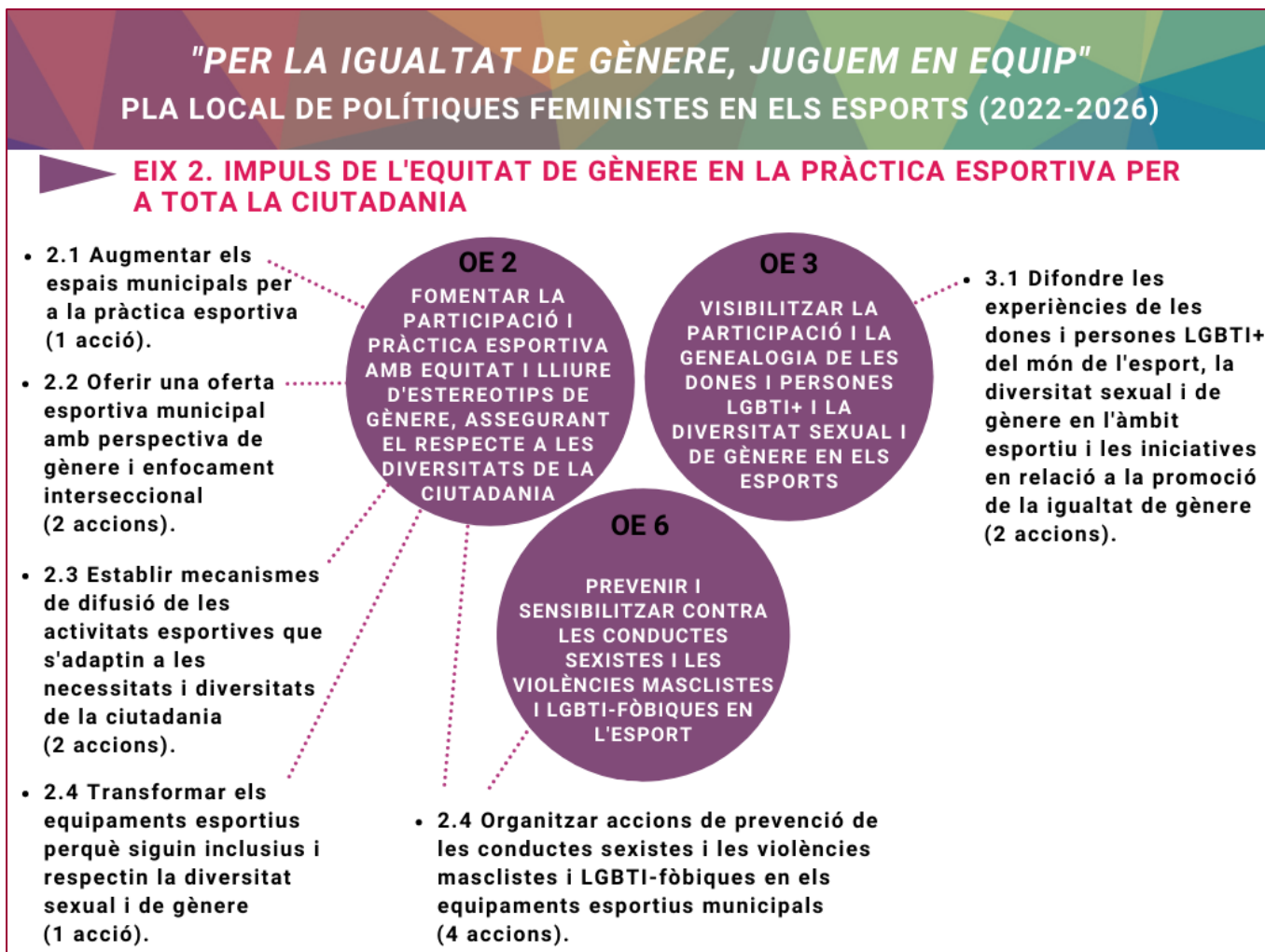
- Enorme desigualtat entre homes i dones que s'aprecia de manera general en la participació en les activitats físiques i esportives del municipi.
- Falta d'activitats físiques i esportives que responguin a les necessitats de noies i dones en situació o risc de vulnerabilitat.
- Manca de visibilitat de persones LGBTI+, i en particular de persones trans*, en la pràctica esportiva a Viladecans.
- Desconeixement i mirada estereotipada de la ciutadania respecte el col·lectiu trans*.
- Transmissió de la informació sobre l'oferta d'activitats fisicoesportives del municipi a col·lectius específics de dones en situació (o risc) de vulnerabilitat.
- Dificultat d'accés de les dones en situació de vulnerabilitat del municipi a la informació sobre l'oferta d'activitats fisicoesportives a nivell local.
- Inexistència de criteris de gènere en la distribució de l'ús dels equipaments esportius de la ciutat.
- Segregació de lavabos i vestidors dels equipaments de manera binària.
- Absència d'accions específicament orientades a prevenir les violències masclistes en les competicions esportives de la ciutat.
- Manca de mecanismes per detectar i registrar les agressions masclistes que es produeixen en tots els espais esportius de la ciutat.
- Infradenúncia de les agressions masclistes per part de les persones que les pateixen.

Font: Elaboració pròpia a partir de la *Diagnosi del Pla d'Esport de Gènere i prova pilot al municipi de Viladecans*.

²² Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, Article 30, i Llei per a garantir els drets LGBTI i per eradicar la l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, Article 14.

²³ Llei 19/2020, del 30 de desembre, per la igualtat de tracte i no-discriminació, Article 18.

Objectius estratègics i operatius de l'eix 2:

Proposta de pla d'accions de l'eix 2, en relació amb els objectius estratègics i operatius:

OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.	
2.1 Augmentar els espais municipals per a la pràctica esportiva.	Acció 11. Construcció de 3 pistes poliesportives cobertes i un camp de futbol-7. D'acord amb l'esborrany del Mapa d'Instal·lacions i Equipaments Esportius del Municipi (en procés de treball), es construiran 2 pistes cobertes a la zona esportiva de Can Sellarès i una altra pista coberta a l'Escola el Garrofer.
2.2 Oferir una oferta esportiva municipal amb perspectiva de gènere i enfocament interseccional.	Acció 12. Acompanyament tècnic per a l'elaboració d'una oferta esportiva municipal amb perspectiva de gènere.
	Acció 13. Organització d'activitats esportives amb perspectiva feminista en el marc de les diades internacionals relacionades amb la igualtat de gènere i la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

<p>2.3 Establir mecanismes de difusió de les activitats esportives que s'adaptin a les necessitats i diversitats de la ciutadania.</p>	<p>Acció 14. Aplicació de la perspectiva interseccional als mecanismes i llenguatges comunicatius utilitzats per a la difusió d'activitats esportives (per exemple, diversitat de llengües, valoració de llocs estratègics on fer la difusió, etc.).</p>
	<p>Acció 15. Millora de la difusió i informació dels descomptes existents per a l'accés als equipaments esportius municipals.</p>
<p>2.4 Transformar els equipaments esportius perquè siguin inclusius i respectin la diversitat de gènere.</p>	<p>Acció 16. Revisió i planificació de la senyalística i dels espais dels equipaments esportius municipals perquè tinguin en compte les diversitats de la ciutadania, amb perspectiva de gènere. Difusió de les mesures entre la ciutadania.</p>
<p>2.5 Organitzar accions de prevenció de les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques als equipaments esportius municipals.</p>	<p>Acció 17. Actualització contínua de les formacions sobre el <i>Protocol d'abordatge de les agressions sexistes i LGBTI-fòbiques als espais públics de Viladecans</i> entre el personal tècnic i administratiu dels equipaments esportius municipals i altres equipaments públics on es desenvolupin accions esportives, assegurant que les persones treballadores que s'incorporen el coneixen.</p>
	<p>Acció 18. Revisió de la cartelleria i altres mecanismes per sensibilitzar sobre les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques als espais esportius municipals.</p>
	<p>Acció 19. Millora de la difusió dels serveis d'atenció i abordatge de les violències masclistes i LGBTI-fòbiques disponibles a Viladecans en els equipaments esportius.</p>
	<p>Acció 20. Inclusió en els documents informatius dels gimnasos municipals d'informació en relació a les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'àmbit esportiu.</p>

OE 3. Visibilitzar la participació i la genealogia de les dones i persones LGBTI+ en el món de l'esport, la diversitat afectiva, sexual i de gènere en els esports i les iniciatives de promoció de la igualtat de gènere impulsades.

<p>3.1 Difondre entre la ciutadania les experiències de dones i persones LGBTI+ esportistes i professionals de l'esport, mesures i iniciatives en relació a la promoció de la igualtat de gènere, així com la diversitat sexual i de gènere en l'àmbit esportiu.</p>	<p>Acció 21. Elaboració i difusió de diferents productes comunicatius, en el marc d'una campanya per visibilitzar i promocionar la pràctica esportiva de les dones, la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la igualtat de gènere en els esports.</p>
	<p>Acció 22. Accions comunicatives de difusió, a través dels canals de comunicació corporatius i de forma periòdica, de notícies, entrevistes i articles en relació a l'esport femení a Viladecans i a la diversitat sexual i de gènere en l'àmbit esportiu: -Entrevistes a dones esportistes i professionals de l'àmbit esportiu (àrbitres, tècniques, dinamitzadores,</p>

	<p>etc.), tenint en compte la diversitat de les dones.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Visibilització de la diversitat afectiva, sexual i de gènere en l'àmbit esportiu. -Entrevistes a homes que realitzin esports feminitzats. -Entrevistes a membres de clubs i entitats esportives que impulsin projectes i mesures en relació a la igualtat de gènere i la diversitat sexual i de gènere. -Difusió dels equips femenins i de les competicions esportives femenines. -Visibilització de projectes i mesures que tinguin a veure amb la igualtat de gènere i la diversitat afectiva, sexual i de gènere en l'àmbit esportiu (difusió de les accions que es portin a terme en el marc de la implementació del pla d'igualtat en els esports). -Recuperació de la història de les dones esportistes i dels equips femenins de Viladecans.
--	--

Eix 3. Els valors coeducatius en l'esport escolar.

La **coeducació** “és l'acció educadora que potencia la igualtat real d'oportunitats i valora indistintament l'experiència, les aptituds, l'aportació social i cultural de dones i homes, en igualtat de drets, sense estereotips sexistes, homofòbics, bifòbics, transfòbics o androcèntrics ni actituds discriminatòries per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere”²⁴. Sota aquest paradigma d'intervenció, l'educació física i les activitats físicoesportives extraescolars o del lleure educatiu esdevenen un **terreny clau per potenciar la transformació de les desigualtats i discriminacions basades en el gènere**, impulsant la transmissió de determinats valors que puguin repercutir en la societat en general.

La finalitat principal d'aquest eix d'actuació és **promocionar els valors coeducatius en les activitats físiques i esportives dirigides al públic escolar**, impulsant mesures relacionades amb la incorporació de la perspectiva de gènere en les activitats i l'oferta esportiva escolar del municipi, la sensibilització de les famílies de l'alumnat i la prevenció de les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques, entre d'altres.

Les accions s'inscriuen en el marc legal marcat per la *Llei d'igualtat efectiva de dones i homes*, que estableix que s'han de desenvolupar programes per fomentar l'esport amb

²⁴ Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, Article 2. La Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere, i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, a l'Article 12, també ofereix una definició de coeducació molt semblant: “L'acció educativa que potencia la igualtat real d'oportunitats i l'eliminació de qualsevol mena de discriminació per raó d'orientació sexual i identitat de gènere”.

valors socials i igualitaris en edat escolar, així com promoure la visibilitat de les esportistes d'elit i de les professionals tècniques. A més, estableix:

“L’educació en l’esport ha d’incloure de manera preferent el principi de coeducació i ha de fomentar la formació en valors coeducatius tant dels professors d’educació esportiva com de les persones que fan de monitors, entrenadors i tècnics, mitjançant activitats formatives i programes de formació continuada”²⁵.

De la mateixa manera, la *Llei 11/2014, del 10 d’octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l’homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*, estableix que “s’ha de vetllar perquè la diversitat sexual i afectiva, la identitat de gènere i els diferents models de família siguin respectats en els diferents àmbits educatius” i que el “respecte a la diversitat pel que fa a l’orientació sexual, la identitat de gènere o l’expressió de gènere i als principis d’aquesta llei ha d’ésser efectiu en tot el sistema educatiu, en els centres i entitats de formació, en l’educació d’adults, en la formació de mares i pares, en les activitats esportives escolars i en les activitats de lleure infantil i juvenil”²⁶. En el mateix sentit, la *Llei 19/2020, del 30 de desembre, d’igualtat de tracte i no-discriminació* conté un article específic dirigit a l’àmbit educatiu que situa la coeducació com a “sistema educatiu per a capgirar els comportaments que perpetuen el patriarcat en l’ensenyament”, i estableix que s’ha de vetllar pel respecte a les diversitats en tot el sistema educatiu²⁷.

Les principals dificultats detectades a través de la diagnosi de situació són les següents:

EIX 3. ELS VALORS COEDUCATIUS EN L'ESPORT ESCOLAR

ÀREES DE MILLORA DETECTADES:

- Marcada segregació per sexe en algunes disciplines esportives (futbol, gimnàstica rítmica, etc.).
- Tendència a la baixa en la participació en els Jocs Esportius Escolars.
- Manca d'activitats orientades a desmuntar els estereotips sexistes que encara perduren en l'àmbit esportiu.
- Inexistència d'accions específicament orientades a prevenir les violències masclistes en les competicions esportives de la ciutat.

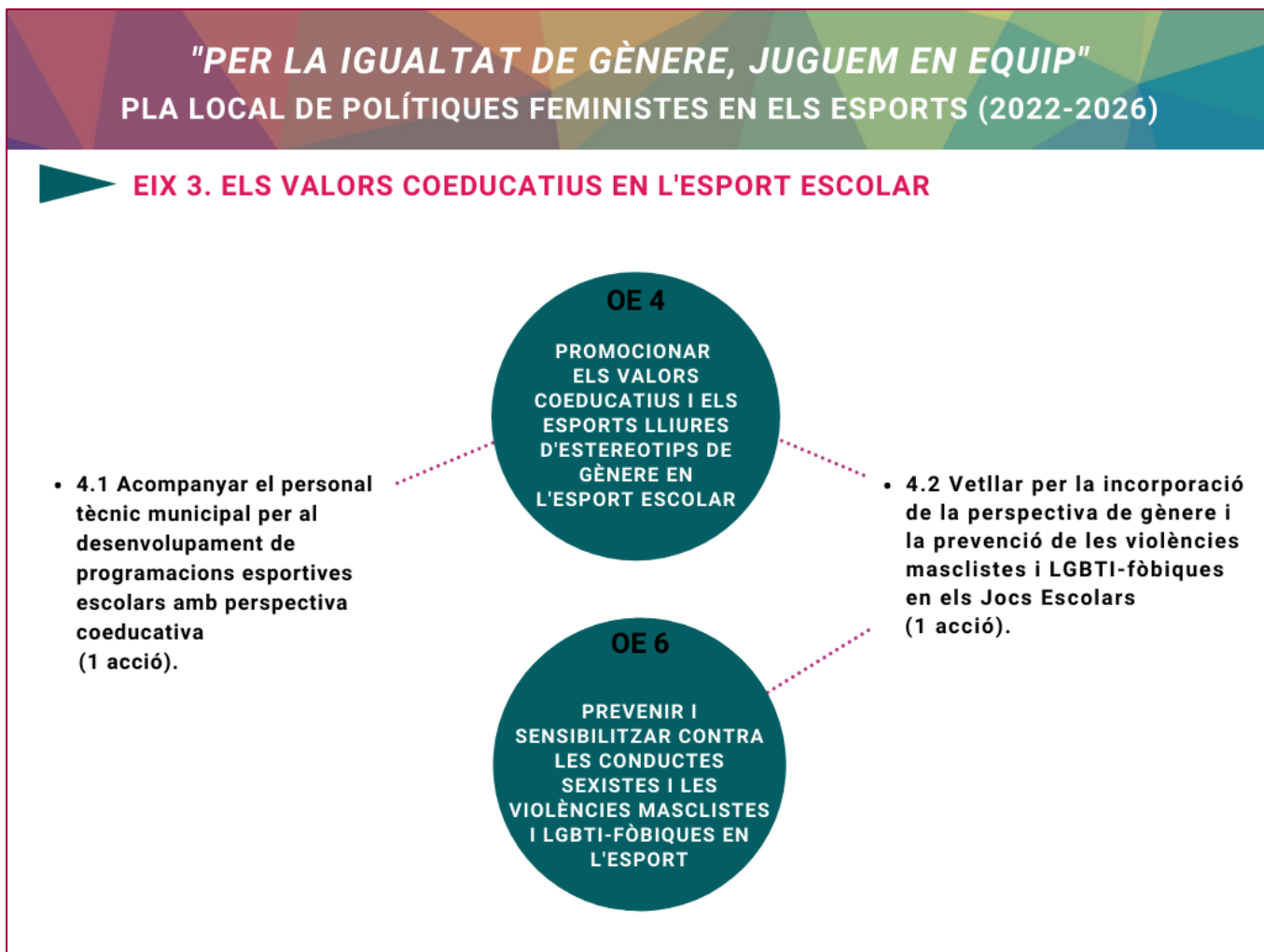
Font: Elaboració pròpia a partir de la *Diagnosi del Pla d'Esport de Gènere i prova pilot al municipi de Viladecans*.

²⁵ Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, Article 30.

²⁶ Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere, i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, Article 12.

²⁷ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, Article 10.

Objectius estratègics i operatius de l'eix 3:

Proposta de pla d'accions de l'eix 3, en relació amb els objectius estratègics i operatius:

OE 4. Promocionar els valors coeducatius i els esports lliures d'estereotips de gènere en l'esport escolar.	
<p>4.1 Acompanyar el personal tècnic municipal per al desenvolupament de programacions esportives escolars amb perspectiva coeducativa.</p>	<p>Acció 23. Treball de suport tècnic amb els agents que programen les activitats esportives municipals dirigides a l'àmbit escolar per a la introducció de la perspectiva de gènere i LGBTI+ en la programació (activitats també dirigides a les AFA i AMPA).</p>
<p>4.2 Vetllar per la incorporació de la perspectiva de gènere i la prevenció de les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en els Jocs Escolars.</p>	<p>Acció 24. Revisió de la normativa local dels Jocs Escolars: llenguatge inclusiu i no sexista, introducció explícita de la igualtat de gènere com a valor fonamental dels Jocs Escolars, així com la prevenció de les actituds sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques.</p>

Eix 4. Les entitats esportives com a motor de transformació social.

Les entitats esportives són associacions privades sense ànim de lucre que tenen com a finalitat principal el foment, el desenvolupament i la pràctica continuada de l'activitat física i esportiva. Tradicionalment i abans de la popularització de la pràctica esportiva a finals del segle XX a través de la dotació d'equipaments esportius públics dirigits a tota la ciutadania, eren les entitats esportives les que vehiculaven i feien possible la major part de l'oferta esportiva disponible.

Es tracta, per tant, d'un sistema d'organitzacions de diferents modalitats esportives –algunes històriques i amb llarg recorregut–, que impulsen activitats dirigides a un públic divers i amb un ampli ventall de franges d'edat. Aquestes activitats inclouen l'esport professional i la competició a través de l'esport federat i no federat, però també tenen un important paper en l'oferta esportiva dirigida a la ciutadania i, en especial, en la dirigida a les persones en edat escolar.

En el cas de Viladecans, podem parlar d'un gran pes d'aquestes entitats tant pel seu elevat nombre com per la gran quantitat de persones que hi participen d'una manera o altra. Així, i també pel seu treball a diferents nivells (esport professional i de competició, esport federat i no federat, oferta educativa esportiva, etc.), les entitats esportives han de ser un espai prioritari d'actuació ja que, a través de la seva feina quotidiana, poden representar **espais amb un alt potencial de transformació social per l'equitat de gènere**. De fet, ja són moltes les que han implementat mesures d'igualtat de gènere, al mateix temps que han promocionat l'esport femení a través de la creació d'equips específics en algunes disciplines esportives.

L'objectiu principal d'aquest eix d'actuació és el de facilitar a les entitats eines i recursos per a la incorporació de la perspectiva de gènere en el si de les organitzacions, així com acompanyar-les en la implementació de mesures que treballin per l'equitat de gènere i la no-discriminació per raó de sexe o gènere, orientació sexual, expressió i identitat de gènere.

Segons la legislació concreta que regula les entitats esportives, es recull la igualtat de dones i homes específicament en el Títol 6, instant-les a incorporar en els seus programes esportius mesures “per a l'aplicació real i efectiva del principi d'igualtat entre dones i homes”, promoure l'esport femení a través del desenvolupament de programes específics que afavoreixin l'obertura de les disciplines esportives a les dones, i executar “plans especials d'acció positiva per a la igualtat (...) amb l'objecte d'anar garantint de forma progressiva la igualtat real i efectiva de dones i homes en la

pràctica de cada modalitat esportiva i en la pròpia gestió de les (...) entitats esportives". Igualment, es recullen també mesures per afavorir la paritat en els espais i òrgans directius de les organitzacions i s'insta a les direccions a promocionar la igualtat i a dur a terme accions "per tal d'eradicar la discriminació per raó de sexe en l'esport"²⁸.

Les principals problemàtiques detectades durant la diagnosi relacionades amb la igualtat de gènere dins d'aquest eix en l'àmbit local són:

EIX 4. LES ENTITATS ESPORTIVES COM A MOTOR DE TRANSFORMACIÓ SOCIAL

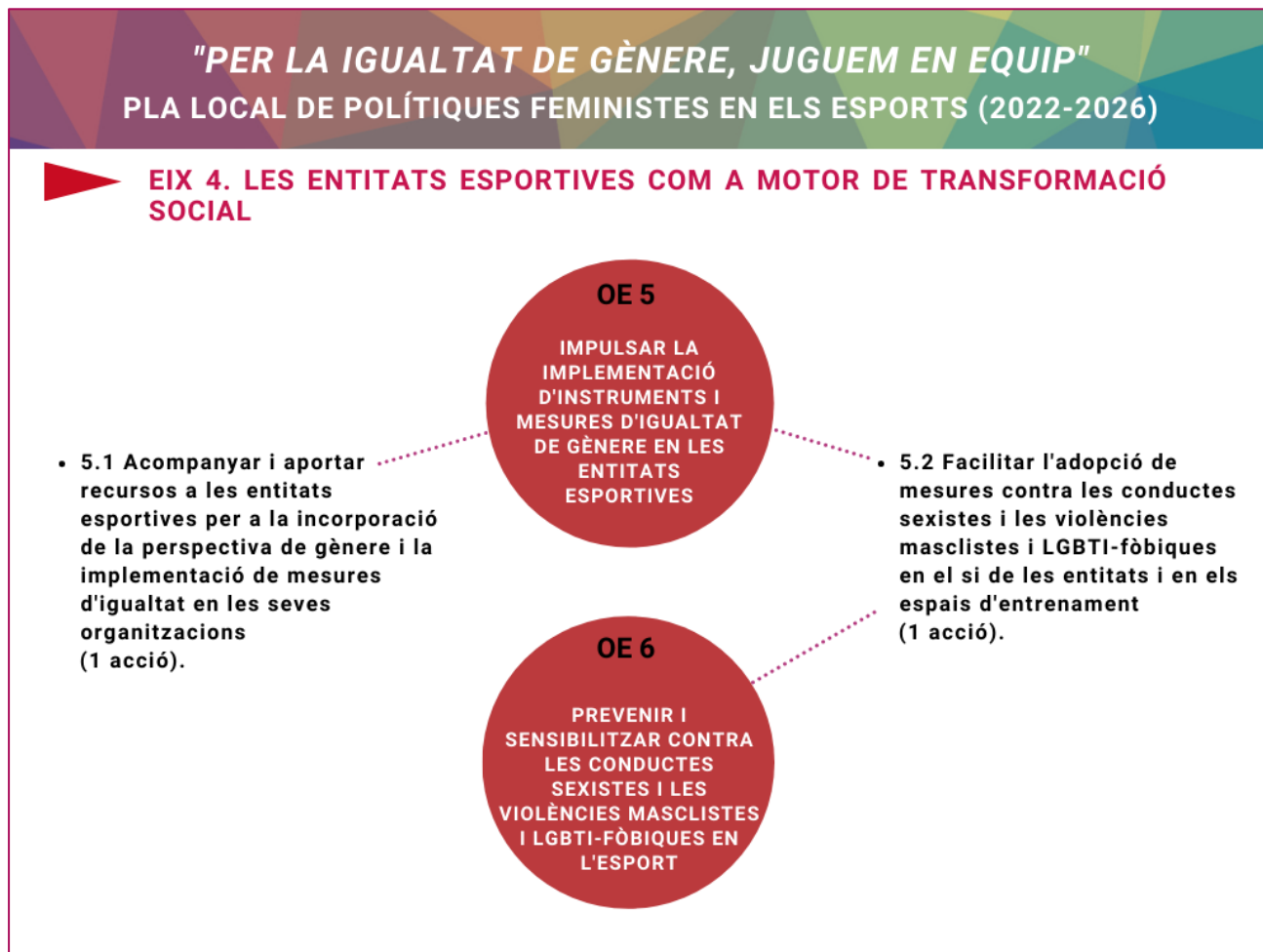
ÀREES DE MILLORA DETECTADES:

- Inexistència d'un mecanisme o recurs que formi i assessori a les entitats esportives en la implementació de mesures per garantir la igualtat de gènere i LGBTI+ a nivell intern en un sentit ampli.
- Absència d'accions específicament orientades a prevenir les violències masclistes en les competicions esportives de la ciutat.
- Infradenúncia de les agressions masclistes per part de les persones que les pateixen.
- Rigidesa de les federacions esportives respecte de la segregació de les competicions per sexe, així com la seva resistència a incorporar competicions mixtes.

Font: Elaboració pròpia a partir de la *Diagnosi del Pla d'Esport de Gènere i prova pilot al municipi de Viladecans*.

²⁸ Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, Títol 6.

Objectius estratègics i operatius de l'eix 4:

Proposta de pla d'accions de l'eix 4, en relació amb els objectius estratègics i operatius:

OE 5. Impulsar la implementació d'instruments i mesures d'igualtat de gènere en les entitats esportives municipals.	
<p>5.1 Acompanyar i aportar recursos a les entitats esportives per a la incorporació de la perspectiva de gènere i la implementació de mesures d'igualtat en les seves organitzacions.</p> <p>5.2 Facilitar l'adopció de mesures contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en el si de les entitats i en els espais d'entrenament.</p>	<p>Acció 25. Accions de suport i acompanyament a les entitats esportives del municipi sobre igualtat de gènere i diversitat sexual i de gènere: plans d'igualtat interns, mesures d'igualtat que poden implementar, protocols d'abordatge de l'assetjament sexual, assessorament davant casos d'assetjament, etc. Inclou l'organització de càpsules formatives dirigides als clubs i entitats esportives de Viladecans.</p> <p>Acció 26. Difusió dels serveis d'atenció a les violències masclistes i LGTBI-fòbiques entre les entitats i clubs esportius de Viladecans.</p>

5. Calendari i recursos.

Pel que fa a la cronologia, s'especifica una durada temporal de **quatre anys, entre l'abril del 2022 i l'abril del 2026**. Tanmateix, s'aposta per un desplegament de les mesures que pugui ser **adaptable en el temps** i que pugui respondre així a noves **necessitats detectades**, als canvis de context i a la mateixa evolució de les mesures que s'implementin en termes d'eficàcia i eficiència.

Aquesta fórmula neix dels aprenentatges que ens ha deixat la crisi produïda per la COVID-19, que ha posat de manifest la necessitat de desenvolupar polítiques que es puguin adaptar a situacions i contextos complexos i canviants. A més, respon a una visió de les polítiques públiques molt més realista i amb la capacitat d'adaptar-se a canvis i modificacions de forma flexible i atenent a la incorporació de les necessitats detectades.

Així doncs, al cap de **dos anys es vol avaluar les polítiques** que s'han tirat endavant, introduint les **modificacions pertinents** per millorar-les i/o adaptar-les a les necessitats i demandes observades i recollides. D'aquesta manera, malgrat la proposta inicial d'accions que conté el document, es pretén que aquest pla sigui un document viu en el sentit que sigui modificable atenent a la realitat de cada moment.

El calendari i planificació del desplegament de les mesures s'estableix en relació amb els recursos econòmics i humans disponibles, seguint també un ordre lògic d'implementació que condueixi i faci possible passar d'una acció a una altra garantint l'eficàcia de les mesures. Els criteris que s'han seguit per a la planificació temporal de les accions combinen aquests dos enfocaments, en estreta relació:

- ✓ **Criteris d'ordre temporal que responen a la lògica de l'eficàcia de les accions.** D'aquesta manera, les accions aniran posant-se en marxa de forma progressiva en el temps, atenent als mecanismes i eines que cal desplegar prèviament perquè les mesures posteriors siguin possibles. Així, per exemple, si el que es pretén és que el personal tècnic d'Esports programi les activitats esportives amb perspectiva de gènere, serà necessària prèviament la formació especialitzada que ho faci possible.
- ✓ **Criteris d'ordre temporal que responen a la previsió dels recursos**, per optimitzar amb la màxima eficiència els recursos econòmics i humans disponibles en cada moment.

Previsió de calendari de desplegament de les accions:

NÚM. ACCIÓ	2022												2023												2024												2025												2026		
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3			
4	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
6	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
13	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
21	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
22	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
11	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
5	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
1	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
25	[Red]												[Red]												[Red]												[Red]												[Red]		
12	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
3	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
14	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
26	[Red]												[Red]												[Red]												[Red]												[Red]		
7	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
23	[Teal]												[Teal]												[Teal]												[Teal]												[Teal]		
16	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
2	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
15	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
20	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
8	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
19	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
18	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
24	[Teal]												[Teal]												[Teal]												[Teal]												[Teal]		
9	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		
17	[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]												[Purple]		
10	[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]												[Yellow]		

Els diferents colors mostren l'eix d'actuació al qual pertany cada acció. S'ha optat per marcar l'extensió global de l'acció, tenint en compte el temps des que es comença a preparar l'acció fins a la seva finalització. Es tracta d'una previsió i, per tant, el calendari es troba subjecte a modificacions.

Tal i com mostra el quadre de planificació, l'esforç inicial de desplegament de les mesures se situa durant els dos primers anys d'execució del pla, moment en què es preveu una major disponibilitat de recursos per tirar endavant les accions. Així, a mesura que s'avanci en el desplegament de les accions, es pretén que gran part de les mesures puguin ser sostingudes pel mateix personal de l'àmbit d'Esports o dels altres àmbits municipals que desenvolupin activitats esportives. Això és així perquè una de les finalitats principals és fomentar l'autonomia i dotar d'eines al personal municipal per aplicar la perspectiva de gènere en el desenvolupament de la seva feina, aprofundint així en la transversalitat de gènere.

Previsió de recursos:

1
PREVISIÓ
RECURSOS
HUMANS

- **Persona tècnica del Servei d'Igualtat de gènere i Polítiques LGBTI+** per al disseny, execució i avaluació d'aquest pla (100 % jornada): **39.641,68 €** anuals.
- **Persona tècnica d'Esports: 3.391,86 €** anuals (10 % jornada durant els primers 2 anys); **5.087,79 €** anuals (15 % jornada durant els 2 anys finals).
- **Persona tècnica del Servei d'Igualtat de gènere i Polítiques LGBTI+**, que participarà en la implementació d'algunes de les accions: **5.468,77 €** anuals (15 % jornada durant els 2 primers anys); **3.645,85 € anuals** (10 % jornada durant els 2 anys finals).

2
PREVISIÓ
CONSTRUCCIÓ
EQUIPAMENTS
ESPORTIUS

- **Contrucció de 3 pistes poliesportives cobertes i un camp de futbol 7**, d'acord amb el Mapa d'Instal·lacions i Equipaments Esportius del Municipi:
 - **Zona esportiva de Can Sellarès** (2 pistes cobertes i 1 camp de futbol 7): **2.381.956,60 € (IVA inclòs)**.
 - **Escola El Garrofer** (1 pista coberta i rehabilitació del gimnàs): **1.927.507,49 € (IVA inclòs)**.

3
PREVISIÓ
CONTRACTACIÓ
BÉNS I
SERVEIS

- **Capítol II d'Igualtat de gènere i Polítiques LGBTI+:** **17.463,50 €** (gestió directa Servei d'Igualtat de gènere i Polítiques LGBTI+). Aquesta quantitat s'ha repartit entre diferents accions (veure quadre de més a baix).
- **3.000 €** per dur a terme l'**Acció 16** del pla. La cobertura d'aquesta despesa caldrà acordar-la amb l'àrea o servei corresponent.

4
PREVISIÓ
SUBVENCIONS

- Subvenció atorgada pel **Programa Feminista del Consell Comarcal del Baix Llobregat:** **39.641,68 €** (destinada a la contractació d'una tècnica d'igualtat de gènere dedicada al disseny, execució i avaluació del pla) (veure apartat Previsió recursos humans).
- **Compromís per part de l'Ajuntament de Viladecans** de poder ampliar la despesa a través d'**altres subvencions**, que puguin donar continuïtat a les accions més enllà de la finalització del pla.

PREVISIÓ CONTRACTACIÓ BÉNS I SERVEIS	
ACCIÓ	QUANTITAT INICIAL ASSIGNADA
5. Formació dirigida al personal tècnic de diferents àmbits i serveis municipals sobre com introduir la perspectiva de gènere amb enfocament interseccional en l'àmbit esportiu.	3.350 €
12. Organització d'activitats esportives amb perspectiva feminista en el marc de les commemoracions internacionals d'igualtat de gènere i LGBTI+.	1.500 €
15. Revisió i planificació de la senyalística i dels espais dels equipaments esportius municipals perquè tinguin en compte les diversitats de la ciutadania.	3.000 €
16. Actualització periòdica de les formacions sobre el Protocol d'abordatge de les agressions sexistes i LGBTI-fòbiques als espais públics de Viladecans entre el personal tècnic i administratiu dels equipaments esportius municipals.	550 €
20. Elaboració i difusió de diferents productes comunicatius, en el marc d'una campanya per visibilitzar i promocionar la pràctica esportiva de les dones, la diversitat afectiva, sexual i de gènere en els esports i la igualtat de gènere.	6.563,5 €
24. Accions de suport i acompanyament a les entitats esportives municipals sobre igualtat de gènere i diversitat afectiva, sexual i de gènere: plans d'igualtat interns, mesures d'igualtat que poden implementar, protocols d'abordatge de l'assetjament sexual, assessorament davant casos d'assetjament sexual i per raó de sexe i gènere, etc. Inclou càpsules formatives.	3.500 €
Accions d'adaptació i millora de la difusió i informació: 14. Millora de la difusió i informació dels descomptes existents per a l'accés als equipaments esportius municipals. 17. Revisió de la cartellera i altres mecanismes per sensibilitzar sobre les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques als espais esportius municipals. 18. Millora de la difusió dels serveis d'atenció i abordatge de les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en els equipaments esportius. 19. Inclusió als documents informatius dels gimnasos municipals d'informació en relació a les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques. 25. Difusió dels serveis d'atenció i abordatge de les violències masclistes i LGBTI-fòbiques entre les entitats i clubs esportius de Viladecans.	2.000 €
Total capítol II Servei d'Igualtat de gènere i Polítiques LGBTI+	17.463,5 €
Aportació d'àrea o servei a determinar per a l'Acció 16	3.000 €
TOTAL	20.463,5 €

6. Seguiment i avaluació.

El seguiment i avaluació de les mesures implementades és un procés fonamental en el desenvolupament de les polítiques públiques i representa un exercici de transparència envers la ciutadania.

Els instruments previstos van en la línia de poder assegurar un seguiment continuat del procés d'implementació:

- **Indicadors de seguiment i resultat.** Aquests indicadors s'han definit prèviament i s'exposen en els quadres per a cada acció, contemplant una recollida d'informació de caire tan quantitatiu com qualitatiu (veure taules d'accions incloses a l'annex). Es planteja així una recollida continuada d'informació que permeti introduir modificacions de les accions plantejades.
- **Indicadors d'impacte** de les mesures posades en marxa, per poder copsar l'efecte de les polítiques desplegadas. Aquests indicadors s'han adjuntat a l'apartat d'Annexos, i es realitzarà una tria entre tots ells per recollir-ne aquells que es considerin més adequats.
- **Taula de treball de seguiment del pla.** La creació concreta d'aquest espai s'ha inclòs com a acció dins de l'eix 1 (persones que en formaran part, temporització de les trobades, definició del seu funcionament, etc.). Comptarà amb la participació de les persones que formaven part del Grup Motor.
- **Informes o memòries anuals d'activitat,** que expliquin l'evolució del desplegament del pla i les problemàtiques detectades en el procés, així com els canvis proposats per solucionar-les.
- **Avaluació bianual.** Malgrat que el pla tingui una durada de quatre anys, la intenció és realitzar una avaluació al cap de dos anys per poder valorar la incorporació de modificacions i poder realitzar una primera aproximació. Poder valorar si s'estan assolint els objectius.

8. Annexos.

01. Taules resum de la diagnosi dels esports a Viladecans amb perspectiva de gènere.

A continuació, s'adjunten les taules resum de les conclusions extretes de la diagnosi elaborada en el marc de la prova pilot impulsada per la Diputació de Barcelona. S'hi recullen els punts forts i les àrees de millora detectades.

Les diferents taules s'organitzen al voltant dels àmbits d'anàlisi marcats en el programa de la Generalitat de Catalunya *Dones i Esports*. Com hem comentat prèviament, en aquest *Pla local de polítiques feministes en els esports* no hem seguit aquesta metodologia. Tanmateix, a l'apartat 4 s'han inclòs unes taules alternatives que recullen la informació que tot seguit adjuntem i en què els punts febles diagnosticats s'han relacionat amb cada eix d'actuació.

Quadre resum Àmbit 1: Activitats esportives de competició

Punts Forts	Àrees de Millora
<ul style="list-style-type: none"> • L'existència de la Regidoria de Foment de l'Esport Femení, a càrrec d'una destacada esportista olímpica. • La creació i promoció de la Cursa de les Dones, vinculada al 8 de Març. • L'augment de la participació femenina en els Jocs Escolars. • Algunes experiències incipients de treball mixt en les entitats esportives. • L'existència de moltes dones esportistes i alguns equips amb trajectòries molt destacades a nivell català, estatal i internacional. • La incorporació de criteris de gènere com a requisit en les bases de les subvencions adreçades a les entitats esportives del municipi. 	<ul style="list-style-type: none"> • L'enorme desigualtat entre homes i dones que s'aprecia de manera general en la participació en activitats físicoesportives en el municipi. • La marcada segregació per sexe en algunes disciplines esportives (futbol, gimnàstica rítmica, etc.). • La manca d'informació desagregada per sexe de les activitats esportives impulsades per l'Ajuntament. • La manca de coordinació interna en els criteris i les metodologies per recollir dades dels resultats de les accions de promoció de l'esport femení i la igualtat de gènere a l'àmbit esportiu del municipi. • La manca d'informació detallada sobre l'impacte de la incorporació de la perspectiva de gènere en els clubs i entitats esportives del municipi que reben subvencions de l'Ajuntament. • La rigidesa de les federacions esportives respecte de la segregació de les

	competicions per sexes, així com la seva resistència a incorporar competicions mixtes.
--	--

Quadre resum Àmbit 2: Educatiu i de Valors

Punts Forts	Àrees de Millora
<ul style="list-style-type: none"> • L'existència consolidada dels Jocs Escolars del municipi en què hi ha una àmplia participació dels centres educatius i les entitats esportives de la ciutat. • L'aplicació del model de competició Juga Verd Play (JVP) en els Jocs Escolars del municipi, per potenciar el rol educatiu dels esports. • Les diverses accions de sensibilització ciutadana en pro de la igualtat de gènere i per combatre les violències masclistes i LGBTI-fòbiques. • El Protocol marc d'abordatge de les agressions sexistes i LGBTI-fòbiques als espais públics de Viladecans. 	<ul style="list-style-type: none"> • La tendència a la baixa en la participació en els Jocs Escolars. • La inexistència d'accions específicament orientades a prevenir les violències masclistes en les competicions esportives de la ciutat. • La manca de mecanismes per detectar i registrar les agressions masclistes que es produeixen en tots els espais esportius de la ciutat. • La infradenúncia de les agressions masclistes per part de les persones que les pateixen.

Quadre resum Àmbit 3: Social i de Salut

Punts Forts	Àrees de Millora
<ul style="list-style-type: none"> • La sensibilització ciutadana sobre la igualtat de gènere i el col·lectiu LGBTI+. • L'acceptació i naturalitat amb què es viu el lesbianisme en els equips esportius femenins. • La incorporació del criteri de l'atenció especial a les persones LGBTI+ en l'Ordenança Reguladora de l'ús de la instal·lacions esportives del municipi. • L'existència d'un <i>Protocol d'Abordatge de les agressions sexistes i LGBTI-fòbiques als espais públics de Viladecans.</i> • L'oferta d'una activitat físicoesportiva terapèutica per a dones que han patit agressions masclistes. • El vincle proper i sòlid d'algunes persones que treballen per a 	<ul style="list-style-type: none"> • La manca d'activitats físicoesportives que responguin a les necessitats de noies i dones en situació (o risc) de vulnerabilitat. • La transmissió de la informació sobre l'oferta d'activitats físicoesportives del municipi a col·lectius específics de dones, en situació (o en risc) de vulnerabilitat. • La manca d'informació detallada sobre la pràctica físicoesportiva de noies, dones i persones LGBTI+ travessades per altres eixos de diferència/desigualtat com ara l'origen, la situació socioeconòmica o les capacitats funcionals. • La inexistència de criteris de gènere en la distribució de l'ús dels equipaments

<p>l'Ajuntament amb dones en situació (o risc) de vulnerabilitat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les accions de sensibilització contra la LGBTI-fòbia en els esports. 	<p>esportius de la ciutat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • El desconeixement i la mirada estereotipada de la ciutadania respecte del col·lectiu trans*. • La segregació de lavabos i vestidors dels equipaments esportius de manera binària. • La manca d'informació amb perspectiva de gènere sobre l'ús dels espais esportius dels barris de la ciutat.
--	---

Quadre resum Àmbit 4: Tècnic, Formatiu i d'Ocupació

Punts Forts	Àrees de Millora
<ul style="list-style-type: none"> • La incorporació del requisit de “tendir a la paritat de l'<i>staff</i> tècnic” a les bases de subvencions per a entitats. • La sensibilitat d'una part del professorat d'educació física dels centres educatius del municipi per les temàtiques relacionades amb el gènere i el col·lectiu LGBTI+. • La capacitat d'incidència de l'Ajuntament en la definició dels Programes de Formació i Inserció (PFI). • Els mecanismes d'orientació i inserció laboral ja existents a l'Ajuntament. • Les idees de possibles accions sorgides en els espais de diàleg realitzats en el marc d'aquest estudi. 	<ul style="list-style-type: none"> • La percepció per part de l'Ajuntament que en aquest objectiu té poc marge de maniobra, ja que les decisions relacionades amb els centres formatius d'aquestes professions estan fora del seu àmbit de competències.

Quadre resum Àmbit 5: Lideratge, gestió, direcció i planificació

Punts Forts	Àrees de Millora
<ul style="list-style-type: none"> • La incorporació –l'any 2019– de requisits i criteris de valoració de gènere específics per a les entitats esportives en les bases de la convocatòria de subvencions per a entitats. • La incorporació de criteris comuns de valoració que tinguin en compte la variable LGBTI+, en les bases de les subvencions per a entitats. 	<ul style="list-style-type: none"> • La inexistència d'informació sistematitzada i detallada sobre les accions realitzades per les entitats esportives per complir els requisits establerts a les bases de les subvencions. • La inexistència d'un mecanisme o recurs que formi i assessori les entitats esportives en la implementació de mesures per garantir la igualtat de

	<p>gènere i LGBTI+ a nivell intern en un sentit ampli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • La manca de mecanismes o accions que reconeixin i visibilitzin a nivell local la tasca directiva de les dones en les entitats esportives.
--	--

Quadre resum Àmbit 6: Difusió i Mitjans de Comunicació

Punts Forts	Àrees de Millora
<ul style="list-style-type: none"> • Publicació periòdica d'informacions sobre esport femení a la revista d'informació municipal Viladecans. • Ampli reconeixement ciutadà de la Cursa de les Dones com a espai de visibilitat de l'esport femení al municipi. • Disponibilitat per part de l'Ajuntament de xarxes socials molt actives i amb un volum important de seguidores. • Vincle estret i comunicació fluïda d'algunes persones que treballen en nom de l'Ajuntament amb grups específics de dones en situacions de "vulnerabilitat". 	<ul style="list-style-type: none"> • Manca de visibilitat de persones LGBTI+, i en particular de persones trans*, en la pràctica esportiva a Viladecans. • Manca d'activitats orientades a desmuntar els estereotips sexistes que encara perduren en l'àmbit esportiu. • Manca d'informació sobre la manera com les entitats esportives incorporen el llenguatge inclusiu en els seus documents i mitjans de difusió. • Dificultat d'accés de les dones en situació de vulnerabilitat del municipi a la informació sobre l'oferta d'activitats físicoesportives a nivell local.

02.Proposta de pla d'acció: fitxes detallades.

EIX 1. AVANÇANT EN EL CANVI INTERN DE PERSPECTIVA

OE 1. Aprofundir en la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit d'esports.

OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.

ACCIÓ 1			
DESCRIPCIÓ: Revisió, disseny i modificació d'instruments de recollida d'indicadors i dades desagregades per sexe/gènere de les informacions i accions de l'àmbit d'esports, amb la inclusió d'altres variables: edat, origen.			
OBJECTIUS: OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu. 1.1 Avançar en la incorporació de la perspectiva de gènere en els sistemes d'informació i avaluació municipals.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	5, 10, 16	Setembre del 2022 – Març del 2023
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual d'instruments creats o modificats. - Nombre anual d'instruments amb la inclusió d'altres variables a part de les de sexe (gènere, edat, origen). - Nivell d'ús dels instruments creats i valoració de la seva operativitat (qüestionari de satisfacció sobre els instruments de recollida de dades, dirigit al personal municipal que els ha de recollir). - Informe d'impacte de gènere dels pressupostos esportius: sí/no. 		

ACCIÓ 2
DESCRIPCIÓ: Revisió i adaptació de la documentació i formularis municipals adreçats a la ciutadania: -Perquè incloguin la triple opció: home-dona-altres (o 'no binari'). -Perquè tinguin en compte i recullin la diversitat familiar.
OBJECTIUS: OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu.

1.1 Avançar en la incorporació de la perspectiva de gènere en els sistemes d'informació i avaluació municipals.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Vigual	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	5, 10, 16	Març del 2023 – Novembre del 2023
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual de documents revisats. - Nombre anual de documents adaptats. - Nombre anual de documents adaptats per espai o equipament. - Seguiment de l'ús de la triple opció. 		

ACCIÓ 3			
DESCRIPCIÓ: Creació i establiment de trobades periòdiques d'una taula de treball per al seguiment de les accions incorporades en el <i>Pla local de Polítiques feministes en els esports</i> .			
OBJECTIUS: OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu. 1.1 Avançar en la incorporació de la perspectiva de gènere en els sistemes d'informació i avaluació municipals.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	5, 10, 16	Octubre del 2022 – Desembre del 2025 (períodes concrets)
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Taula de treball creada: sí/no. - Establiment de l'espai i del calendari de trobades: sí/no. - Nombre de reunions anuals. - Configuració de la taula: Nombre de persones convidades, segons sexe/gènere, edat i lloc de treball o col·lectiu. Nombre de persones que assisteixen, segons sexe/gènere, edat i lloc de treball i col·lectiu. - Valoració anual de la taula per part de les persones que en formen part. 		

ACCIÓ 4			
DESCRIPCIÓ: Espai i calendari de coordinació i treball periòdic en el temps, entre els serveis d'Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ i Esports.			
OBJECTIUS: OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu. 1.2 Assegurar una coordinació tècnica continuada entre les àrees d'Esports i d'Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	5,10,16	Agost del 2022 – Novembre del 2025 (períodes concrets)
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Calendari establert: sí/no. - Nombre de coordinacions anuals fixades. - Nombre de coordinacions anuals realitzades. - Temàtiques de cada coordinació o reunió. - Nombre de persones assistents, per servei, sexe/gènere i lloc de treball. - Recull de l'acta de les reunions: sí/no. 		

ACCIÓ 5			
DESCRIPCIÓ: Formació dirigida al personal tècnic de diferents àmbits i serveis municipals sobre com introduir la perspectiva de gènere amb enfocament interseccional en els esports: personal d'Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+, d'Esports, Educació, Joventut i Comunicació.			
OBJECTIUS: OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu. 1.3 Aportar eines al personal tècnic municipal per a la incorporació de la perspectiva de gènere i l'enfocament interseccional en el desenvolupament de la seva feina. OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Educació -Joventut -Comunicació -Recursos Humans	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	5, 10, 16	Agost del 2022 - Agost del 2023
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual de formacions i temàtiques tractades. - Nombre d'hores de formació per temàtica. - Assistència a les formacions segregada per sexe / gènere i lloc de treball. 		

- Qüestionari de satisfacció de les formacions.

ACCIÓ 6

DESCRIPCIÓ:

Organització de trobades amb altres ens municipals, institucions i organismes que han desenvolupat mesures d'igualtat de gènere i LGBTI+ en l'àmbit esportiu, per tal d'identificar bones pràctiques, establir sinergies i compartir estratègies comunes (Diputació de Barcelona, Consell Comarcal del Baix Llobregat, Consell Esportiu del Baix Llobregat, ajuntaments, etc.).

OBJECTIUS:

OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu.

1.4 Generar sinergies i intercanvi de bones pràctiques a través de la cooperació interinstitucional.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	5, 10, 16, 17	Abril del 2022 – Març del 2026
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	- Nombre anual d'organismes i institucions amb què s'estableix contacte. - Nombre anual d'organismes i institucions amb què s'estableixen reunions. - Nombre anual de reunions i organismes assistents. - Assistència a cada reunió segregada per sexe/gènere i per lloc de treball. - Recull de l'acta de les reunions. - Temàtiques abordades i acords presos. - Nombre d'accions impulsades arran de les trobades.		

ACCIÓ 7

DESCRIPCIÓ:

Revisió i adaptació de la comunicació i difusió esportiva municipal (llenguatge, missatge, imatges...), tant en els mitjans de comunicació locals com en els espais i equipaments esportius municipals.

OBJECTIUS:

OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu.

1.5 Usar una comunicació inclusiva i no sexista en les accions comunicatives municipals d'àmbit esportiu.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Comunicació -Viquial	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	5, 10, 16	Gener del 2023 – Desembre del 2023
	- Nombre anual d'equipaments o espais revisats (% d'espais revisats).		

INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual de propostes de modificació realitzades. - Nombre anual de mitjans de comunicació revisats. - Modificacions realitzades per mitjà de comunicació.
--	--

ACCIÓ 8

DESCRIPCIÓ:

Definició dels mecanismes de seguiment de l'acompliment de les clàusules de gènere en les subvencions esportives: Línia Esport femení dins de les subvencions de concurrència competitiva, subvenció a esportistes d'elit, ajuts a equips femenins, etc.

OBJECTIUS:

OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu.

1.6 Garantir la incorporació de la perspectiva de gènere en les subvencions i premis esportius, així com en la contractació pública.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	5, 10, 16	Maig del 2023 – Desembre del 2023
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Subvencions revisades: sí/no. - Definició d'uns criteris clars i dels mecanismes de seguiment de l'acompliment: sí/no. - Difusió dels mecanismes de seguiment entre les entitats esportives: sí/no. - Nombre anual d'entitats que compleixen amb els requisits. - Nombre anual d'entitats que reben la subvenció. 		

ACCIÓ 9

DESCRIPCIÓ:

Creació d'una distinció específica en igualtat de gènere i LGBTI+ en la Nit de l'Esport, que reconegui les iniciatives i les bones pràctiques de les entitats esportives i altres agents del territori, així com el compromís amb la promoció de la igualtat de gènere per part de persones esportistes, professionals de l'esport o altres.

OBJECTIUS:

OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu.

1.6 Garantir la incorporació de la perspectiva de gènere en les subvencions i premis esportius, així com en la contractació pública.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Esports	5, 10, 16	Juliol del 2023 – Març del 2026.
INDICADORS	<ul style="list-style-type: none"> - Bases del premi creades: sí/no. - Distinció específica implementada: sí/no. 		

DE PROCÉS I RESULTAT	- Participació en el premi segons entitats/persones individuals.
-----------------------------	--

ACCIÓ 10			
DESCRIPCIÓ: Acompanyament per a l'acompliment dels criteris d'igualtat de gènere inclosos en els plecs de clàusules administratives per a la contractació pública en l'àmbit d'esports.			
OBJECTIUS: OE1. Aprofundir la transversalitat de gènere en diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit esportiu. 1.6 Garantir la incorporació de la perspectiva de gènere en les subvencions i premis esportius, així com en la contractació pública.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	5, 10, 16	Agost del 2023 - Març del 2026.
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Recull de la normativa existent en la matèria i estat de la implementació. - Nombre anual de contractacions públiques de serveis esportius. - Nombre anual de contractacions públiques de serveis esportius en què es tenen en compte els criteris d'igualtat (%). 		

EIX 2. IMPULS DE L'EQUITAT DE GÈNERE EN LA PRÀCTICA ESPORTIVA PER A TOTA LA CIUTADANIA

OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.

OE 3. Visibilitzar la participació i la genealogia de les dones i persones LGBTI+ en els esports i la diversitat sexual i de gènere, així com les iniciatives de promoció de la igualtat de gènere impulsades per diferents agents.

OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.

ACCIÓ 11			
DESCRIPCIÓ: Construcció de tres pistes poliesportives cobertes i un camp de futbol-7. Donat l'increment de la pràctica esportiva al municipi i en especial el de les dones, i d'acord amb l'esborrany de Mapa d'Instal·lacions i Equipaments Esportius del Municipi (que s'està treballant de forma paral·lela a aquest document), es construiran dues pistes cobertes i un camp de futbol-7 a la zona esportiva de Can Sellarès i una altra pista coberta a l'Escola El Garrofer.			
OBJECTIUS: OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania 2.1 Augmentar els espais municipals per a la pràctica esportiva.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Planificació Territorial	-Planificació Territorial	3, 5, 10, 11	Juny del 2022 – Desembre del 2024
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Equipaments construïts: sí/no. - Nombre d'usos dels equipaments esportius per sexe/gènere, edat i origen. - Nombre d'equips que utilitzen els equipaments esportius per sexe/gènere, edat i origen. - Increment d'ús per part de les dones dels equipaments esportius. 		

ACCIÓ 12			
DESCRIPCIÓ: Acompanyament tècnic per a l'elaboració d'una oferta esportiva municipal amb perspectiva de gènere.			
OBJECTIUS: OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania 2.2 Oferir una oferta esportiva municipal amb perspectiva de gènere i enfocament interseccional.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	3, 5, 10, 16	Setembre del 2022 – Març del 2026
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Informe d'anàlisi sobre la programació i oferta d'activitats esportives existents al municipi: sí/no. - Nombre anual d'acompanyaments tècnics realitzats. - Nombre anual d'iniciatives esportives amb perspectiva de gènere impulsades des d'altres serveis de l'Ajuntament. 		

	- Participació desagregada per sexe o gènere en les activitats esportives organitzades.
--	---

ACCIÓ 13

DESCRIPCIÓ:

Organització d'activitats esportives amb perspectiva feminista en el marc de les diades internacionals relacionades amb la igualtat de gènere i la diversitat sexual i de gènere.

OBJECTIUS:

OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.

2.2 Oferir una oferta esportiva municipal amb perspectiva de gènere i enfocament interseccional.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	3, 5, 10, 16	Abril del 2022 – Març del 2026

INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual d'activitats organitzades. - Participació a les activitats per sexe/gènere, edat i origen. - Qüestionari de satisfacció de l'activitat (si és possible).
--	---

ACCIÓ 14

DESCRIPCIÓ:

Aplicació de la perspectiva interseccional als mecanismes i llenguatges comunicatius utilitzats per a la difusió d'activitats esportives (per exemple, diversitat de llengües, valoració de llocs estratègics on fer la difusió, etc.).

OBJECTIUS:

OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.

2.3 Establir mecanismes de difusió de les activitats esportives que s'adaptin a les necessitats i diversitats de la ciutadania.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Comunicació	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	3, 5, 10, 16	Desembre del 2022 – Març del 2026

INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Revisió dels mecanismes de difusió: sí/no. - Aplicació de modificacions als productes comunicatius: sí/no. - Ampliació de la difusió a través de nous canals de comunicació: sí/no.
--	---

ACCIÓ 15			
DESCRIPCIÓ: Millora de la difusió i informació dels descomptes existents per a l'accés als equipaments esportius municipals.			
OBJECTIUS: OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania. 2.3 Establir mecanismes de difusió de les activitats esportives que s'adaptin a les necessitats i diversitats de la ciutadania.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Viqual	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Viqual	3, 5, 10, 16	Abril del 2023 – Agost del 2023
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Millora realitzada: sí/no. - Difusió entre la ciutadania realitzada: sí/no. 		

ACCIÓ 16			
DESCRIPCIÓ: Revisió i planificació de la senyalística i dels espais dels equipaments esportius municipals perquè tinguin en compte les diversitats de la ciutadania, amb perspectiva de gènere. Difusió de les mesures entre la ciutadania.			
OBJECTIUS: OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania. 2.4 Transformar els equipaments esportius perquè siguin inclusius i respectin la diversitat sexual i de gènere.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Viqual	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Viqual	3, 5, 10, 16	Febrer del 2023 – Març del 2024
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual d'equipaments i espais revisats. - Informe sobre els equipaments esportius municipals amb perspectiva de gènere (senyalística, vestuaris inclusius, etc.). - Nombre anual d'equipaments i espais modificats. - Difusió de l'existència de vestuaris inclusius i claredat en la normativa d'accés: sí/no. 		

ACCIÓ 17
DESCRIPCIÓ: Actualització contínua de les formacions sobre el <i>Protocol d'abordatge de les agressions sexistes i LGBTI-fòbiques als espais públics de Viladecans</i> entre el personal d'atenció, tècnic i administratiu dels equipaments esportius municipals i altres

<p>equipaments públics on es desenvolupin accions esportives, assegurant que les persones treballadores que s'incorporen el coneixen. Inclou actualització i funcionament continu d'un registre d'incidències als equipaments esportius municipals.</p>			
<p>OBJECTIUS: OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania. 2.5 Organitzar accions de prevenció de les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques als equipaments esportius municipals. OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.</p>			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Viquial	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	3, 5, 10, 16	Juliol del 2023- Desembre del 2025 (diferents períodes)
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual de formacions per equipament. - Assistència a les formacions, per equipament, sexe/gènere i lloc de treball. - Qüestionari final d'avaluació. - Creació i utilització d'un registre d'incidències als equipaments esportius: sí/no. 		

ACCIÓ 18

DESCRIPCIÓ:

Revisió de la cartelleria i altres mecanismes per sensibilitzar sobre les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques als espais esportius municipals.

OBJECTIUS:

OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.

2.5 Organitzar accions de prevenció de les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques als equipaments esportius municipals.

OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Viquial	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	3, 5, 10, 16	Juny del 2023 – Març del 2024
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual d'equipaments revisats (%). - Nombre anual d'accions per equipament esportiu. 		

ACCIÓ 19

DESCRIPCIÓ:

Millora de la difusió dels serveis d'atenció i abordatge de les violències masclistes i

LGBTI-fòbiques als equipaments esportius de Viladecans.			
OBJECTIUS:			
OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.			
2.5 Organitzar accions de prevenció de les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques als equipaments esportius municipals.			
OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Viquial	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	3, 5, 10, 16	Juny del 2023- Novembre del 2023
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	- Nombre anual d'equipaments que disposen d'informació sobre els serveis d'atenció disponibles.		

ACCIÓ 20

DESCRIPCIÓ:

Inclusió en els documents informatius dels gimnasos municipals d'informació en relació a les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'àmbit esportiu.

OBJECTIUS:

OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.

2.5 Organitzar accions de prevenció de les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques als equipaments esportius municipals.

OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Viquial	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Viquial	3, 5, 10, 16	Abril del 2023 - Setembre del 2023
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	- Informacions incloses en els documents d'acollida: sí/no.		

ACCIÓ 21

DESCRIPCIÓ:

Elaboració i difusió de diferents productes comunicatius, en el marc d'una campanya per visibilitzar i promocionar la pràctica esportiva de les dones, la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la igualtat de gènere en els esports.

OBJECTIUS:

OE 3. Visibilitzar la participació i la genealogia de les dones i persones LGBTI+ en els esports i la diversitat sexual i de gènere, així com les iniciatives de promoció de la

igualtat de gènere impulsades per diferents agents.			
3.1. Difondre entre la ciutadania les experiències de dones i persones LGBTI+ esportistes i professionals de l'esport, mesures i iniciatives en relació a la promoció de la igualtat de gènere, així com la diversitat sexual i de gènere en l'àmbit esportiu.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Comunicació	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	3, 5, 10, 16	Abril del 2022 – Març del 2026
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Productes realitzats: sí/no - Nombre d'entitats visibilitzades. - Nombre d'esports visibilitzats. - Nombre de persones que apareixen, per sexe/gènere, edat, origen. - Temàtiques abordades. - Canals i mitjans de difusió utilitzats. - Nombre de visualitzacions. - Elaboració d'altres productes: sí/no. Especificar quins. 		

ACCIÓ 22

DESCRIPCIÓ:

Accions comunicatives de difusió, a través dels canals de comunicació corporatius i de forma periòdica de notícies, entrevistes i articles en relació a l'esport femení a Viladecans i a la diversitat sexual i de gènere en l'àmbit esportiu:

- Entrevistes a dones esportistes i professionals de l'àmbit esportiu (àrbitres, tècniques, dinamitzadores, etc.), tenint en compte la diversitat de les dones.
- Visibilització de la diversitat afectiva, sexual i de gènere en l'àmbit esportiu.
- Entrevistes a homes que realitzin esports feminitzats.
- Entrevistes a membres de clubs i entitats esportives que impulsin projectes i mesures en relació a la igualtat de gènere i la diversitat sexual i de gènere.
- Difusió dels equips femenins i de les competicions esportives femenines.
- Visibilització de projectes i mesures que tinguin a veure amb la igualtat de gènere i la diversitat afectiva, sexual i de gènere en l'àmbit esportiu (difusió de les accions que es portin a terme en el marc de la implementació del pla d'igualtat en els esports).
- Recuperació de la història de les dones esportistes i dels equips femenins de Viladecans.

OBJECTIUS:

OE 3. Visibilitzar la participació i la genealogia de les dones i persones LGBTI+ en els esports i la diversitat sexual i de gènere, així com les iniciatives de promoció de la igualtat de gènere impulsades per diferents agents.

3.1. Difondre entre la ciutadania les experiències de dones i persones LGBTI+ esportistes i professionals de l'esport, mesures i iniciatives en relació a la promoció de la igualtat de gènere, així com la diversitat sexual i de gènere en l'àmbit esportiu.

ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Comunicació	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	3, 5, 10, 16	Juny del 2022 - Març del 2026
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Establiment d'un pla de comunicació: sí/no. - Nombre trimestral de notícies difoses a través dels mitjans i canals de comunicació de l'Ajuntament. - Nombre de notícies per mitjà o canal i temàtica. - Nombre de visualitzacions de cada notícia. 		

EIX 3. ELS VALORS COEDUCATIUS EN L'ESPORT ESCOLAR

OE 4. Promocionar els valors coeducatius i l'esport lliure d'estereotips de gènere en l'esport escolar.

OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.

ACCIÓ 23			
DESCRIPCIÓ: Treball de suport tècnic amb els agents que programen les activitats esportives municipals dirigides a l'àmbit escolar per a la introducció de la perspectiva de gènere i LGBTI+ en la programació (activitats també dirigides a les AFA i AMPA).			
OBJECTIUS: OE 4. Promocionar els valors coeducatius i l'esport lliure d'estereotips de gènere en l'esport escolar. 4.1 Acompanyar el personal tècnic municipal per al desenvolupament de programacions esportives escolars amb perspectiva coeducativa.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports -Educació -Joventut	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	3, 4, 5, 10, 16.	Gener del 2023 – Març del 2026
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual de trobades de suport tècnic. - Nombre anual d'activitats esportives amb perspectiva coeducativa impulsades (incloses en el catàleg municipal) (cal definir què s'entén per perspectiva coeducativa). - Participació desagregada per sexe/gènere en les activitats programades. 		

ACCIÓ 24			
DESCRIPCIÓ: Revisió de la normativa local dels Jocs Escolars: llenguatge inclusiu i no sexista, introducció explícita de la igualtat de gènere com a valor fonamental dels Jocs Escolars, així com la prevenció de les actituds sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques.			
OBJECTIUS: OE 4. Promocionar els valors coeducatius i l'esport lliure d'estereotips de gènere en l'esport escolar. 4.2 Vetllar per la incorporació de la perspectiva de gènere i la prevenció de les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en els Jocs Escolars. OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	3, 4, 5, 10	Juny del 2023 – Agost del 2023
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	- Normativa revisada: sí/no. - Modificacions en la normativa: sí/no.		

EIX 4. LES ENTITATS ESPORTIVES COM A MOTOR DE TRANSFORMACIÓ SOCIAL

OE 5. Impulsar la implementació d'instruments i mesures d'igualtat de gènere en les entitats esportives municipals.

OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.

ACCIÓ 25
DESCRIPCIÓ: Accions de suport i acompanyament a les entitats esportives del municipi sobre igualtat de gènere i diversitat sexual i de gènere: plans d'igualtat interns, mesures d'igualtat que poden implementar, protocols d'abordatge de l'assetjament sexual, assessorament davant casos d'assetjament, etc. Inclou l'organització de càpsules formatives dirigides als clubs i entitats esportives de Viladecans.
OBJECTIUS: OE 5. Impulsar la implementació d'instruments i mesures d'igualtat de gènere en les entitats esportives municipals. 5.1 Acompanyar i aportar recursos a les entitats esportives per a la incorporació de la perspectiva de gènere i la implementació de mesures d'igualtat de gènere en les organitzacions.

5.2 Facilitar l'adopció de mesures contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en el si de les entitats i en els espais d'entrenament.			
OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	3, 5, 10, 11, 16, 17	Setembre del 2022 - Març 2026
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Servei creat: sí/no. - Nombre anual d'entitats a les quals es fa arribar la difusió del servei. - Nombre anual d'assessoraments realitzats a les entitats esportives, per esport, temàtica i presència femenina en l'entitat. - Nombre de sessions formatives dirigides a les entitats esportives. - Assistència a les sessions formatives desagregada per sexe/gènere i posició dins de l'entitat. - Satisfacció de les entitats amb el servei i recull de demandes (enquesta de satisfacció). 		

ACCIÓ 26			
DESCRIPCIÓ: Difusió dels serveis d'atenció a les violències masclistes i LGTBI-fòbiques entre les entitats i clubs esportius de Viladecans.			
OBJECTIUS: OE 5. Impulsar la implementació d'instruments i mesures d'igualtat de gènere en les entitats esportives municipals. 5.1 Acompanyar i aportar recursos a les entitats esportives per a la incorporació de la perspectiva de gènere i la implementació de mesures d'igualtat de gènere en les organitzacions. 5.2 Facilitar l'adopció de mesures contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en el si de les entitats i en els espais d'entrenament.			
OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport.			
ÀREES IMPLICADES	RESPONSABLE	ODS	CALENDARI
-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ -Esports	-Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+	3, 5, 10, 11, 16, 17	Desembre del 2022 – Març del 2026
INDICADORS DE PROCÉS I RESULTAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'accions de difusió dels serveis d'atenció a les violències masclistes i LGBTI-fòbiques del municipi. - Nombre d'entitats a les quals es dirigeix la difusió. 		

03. Proposta d'indicadors d'impacte.

PROPOSTA DE SISTEMA D'INDICADORS D'IMPACTE

<p>OE 1. Aprofundir en la transversalitat de gènere en el treball tècnic dels diferents àmbits i serveis de l'organització municipal, en especial en l'àmbit d'esports.</p>	
<p>1. Grau d'autonomia del personal tècnic d'esports per a la implementació d'accions esportives amb perspectiva de gènere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Autopercepció (qüestionari anual dirigit al personal tècnic). - Nombre de col·laboracions anuals entre Igualtat de Gènere i polítiques LGBTI+ i Esports. - Nombre d'activitats amb perspectiva de gènere impulsades des d'esports. - % anual d'activitats esportives amb perspectiva de gènere impulsades per Esports.
<p>3. Pressupost anual d'Esports que es dedica a activitats amb perspectiva de gènere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - % del pressupost anual de l'àmbit d'Esports que es dedica a activitats amb perspectiva de gènere.
<p>OE 2. Fomentar la participació i pràctica esportiva amb equitat i lliure d'estereotips de gènere en l'oferta i els equipaments esportius municipals, assegurant el respecte a les diversitats de la ciutadania.</p>	
<p>4. Augment de la participació esportiva de les dones a Viladecans.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre anual de fitxes federatives desagregades per sexe/gènere (valoració del % d'increment interanual). - Nombre anual d'altres als gimnasos municipals

	Atrium i Podium, desagregades per sexe/gènere (valoració del % de l'increment interanual).
5. Augment de les activitats esportives amb perspectiva de gènere impulsades per l'Ajuntament de Viladecans	- Nombre anual d'activitats esportives amb perspectiva de gènere impulsades per diferents serveis municipals.
6. Disponibilitat d'espais esportius municipals inclusius.	- % d'equipaments esportius que compten amb vestuaris inclusius i % que inclouen senyalística inclusiva.
7. Nivell de satisfacció de les persones usuàries i treballadores dels equipaments esportius municipals, segregada per sexe/gènere i equipament.	- Introducció a les enquestes de satisfacció de preguntes que tinguin a veure amb la igualtat de gènere en els equipaments esportius. - Generació d'enquestes específiques dirigides a les persones treballadores dels equipaments.
OE 3. Visibilitzar la participació i la genealogia de les dones i persones LGBTI+ en els esports i la diversitat sexual i de gènere, així com les iniciatives de promoció de la igualtat de gènere impulsades per diferents agents.	
8. Ressò de la campanya comunicativa	- Nombre anual de mitjans i canals de comunicació utilitzats. - Nombre de visualitzacions de les accions compreses en la campanya. -Nombre d'interaccions

	(retuits, comentaris, comparticions...).
9. Creixement dels equips femenins i de la participació de les nenes i les dones en les entitats esportives de la ciutat.	- Nombre d'equips femenins en l'esport local. - Participació desagregada per sexe/gènere en les entitats esportives locals.
OE 4. Promocionar els valors coeducatius i l'esport lliure d'estereotips de gènere en l'esport escolar.	
9. Disponibilitat d'una oferta esportiva amb perspectiva de gènere dirigida a la població escolar.	- Nombre d'activitats esportives amb perspectiva de gènere incloses en el catàleg municipal.
10. Augment de la demanda d'activitats esportives coeducatives per part dels centres educatius o les AFA/AMPA.	- Nombre de centres i AFA/AMPA que sol·liciten les activitats.
11. Nivell de satisfacció per part de les persones que dirigeixen les activitats.	- Enquesta dirigida al personal que desenvolupa les activitats esportives d'àmbit escolar.
OE 5. Impulsar la implementació d'instruments i mesures d'igualtat de gènere en les entitats esportives municipals.	
12. Augment de les entitats esportives que impulsen mesures d'igualtat de gènere.	- Nombre anual d'entitats amb pla d'igualtat i amb protocol contra l'assetjament sexual i per raó de sexe/gènere, o que impulsen mesures d'igualtat.
13. Sol·licituds d'assessorament realitzades per part de les entitats esportives al personal tècnic de l'Ajuntament.	- Nombre anual de sol·licituds d'assessorament o acompanyament per part de les entitats esportives locals.

OE 6. Prevenir i sensibilitzar contra les conductes sexistes i les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en l'esport	
14. Demandes d'assessorament en relació a casos d'assetjament sexual i per raó de sexe/gènere en context esportiu.	- Nombre anual d'entitats esportives o persones que demanen assessorament en relació a casos d'assetjament sexual i per raó de sexe/gènere en l'àmbit esportiu.
15. Intervencions realitzades en relació a les violències masclistes i LGBTI-fòbiques per part del personal municipal.	- Nombre anual d'intervencions realitzades en relació a les violències masclistes i LGBTI-fòbiques en els esports per part del personal municipal.
16. Registre de conductes sexistes o comunicacions d'assetjament sexual o per raó de sexe o gènere, o LGBTI-fòbia, realitzades per les persones usuàries dels equipaments esportius municipals.	- Actualització i funcionament continuat dels registres contemplats dins del Protocol, per poder fer un seguiment dels casos. Nombre de casos notificats.

9. Bibliografia

- Consell Comarcal del Baix Llobregat, Consell de les Dones del Baix Llobregat (2021): *IV Pla Transversal de Polítiques Feministes del Baix Llobregat (2021-2025)*.
- Consell Comarcal del Baix Llobregat, Consell de les Dones del Baix Llobregat (2018). *5è Congrés de les Dones del Baix Llobregat*.
- Federación Española de Municipios y Provincias, Consejo Superior de Deportes (2011). *Guía para la incorporación de la perspectiva de género en la gestión deportiva local*.
- Institut Català de les Dones i Secretaria General de l'Esport (2014). *Dones i Esports. La perspectiva de gènere en l'esport*. Generalitat de Catalunya.
- Institut Català de les Dones (2019): *Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya, 2019-2022*. Generalitat de Catalunya.
- Moscoso, David, i Piedra, Joaquín (2019). "El colectivo LGTBI en el deporte como objeto de investigación sociológica. Estado de la cuestión". *Revista Española de Sociología*, núm. 28 (3), pp. 501-516.
- Observatori de la Igualtat de Gènere (2019). *Dones en l'esport. Dossier estadístic Setembre 2019*. Institut Català de les Dones, Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya.
- Observatori de la Igualtat de Gènere, Observatori Català de l'Esport (2021). *Dones en l'esport. Dossier estadístic Abril 2021*. Institut Català de les Dones, Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya.
- Piedra, Joaquín, i Miró, Joan (2016). "La diversitat invisible en l'esport". *IX Quadern Dona i Esport*, Ajuntament de Barcelona.
- Piedra, Joaquín (2019). "La perspectiva de género en sociología del deporte en España: presente y futuro". *Revista Española de Sociología*, núm. 28 (3), pp. 489-500.
- Puig, Núria (1996). "Gènere, cultura, procés d'individualització i esport". *Revista catalana de sociologia*, núm. 5, pp. 33-58.
- Puig, Núria (2000). "Proceso de individualización, género y deporte". *Apunts. Educación Física y Deportes*, 2000, vol. I, núm. 59, pp. 99-102.
- Serra, Pedrona (2016). *La perspectiva de género en los estudios de ciencias de la actividad*

física y el deporte. Tesis doctoral. Universitat de Barcelona, Facultat d'Educació, INEFC.

- Soler Prat, Susanna (2007). *Les relacions de gènere en l'educació física a l'escola primària. Anàlisi dels processos de reproducció, resistència i canvi a l'aula*. Tesis Doctoral. Universitat de Barcelona, INEFC, Departament de Teoria i Història de l'Educació.
- Soler, Susanna, Serra, Pedrona i Vilanova, Anna (2018). *La igualtat en joc. Guia de bones pràctiques de gènere en els estudis de la família de les ciències de l'activitat física i de l'esport (CAFE)*. INEFC, Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya.
- Soler, Susanna i Martín, Montse (2020). "La perspectiva de género en el deporte en las dos primeras décadas del siglo XXI". Puig-Barata, Núria, i Camps-Povill, Andreu (eds.). *Diálogos sobre el deporte, 1975-2020*, Part II, Capítol 7, pp. 222-234.
- Vázquez-Gómez, Benilde i Alfaro-Gandarillas, Élide (2020). "La participación de las mujeres en el último tercio del siglo XX y la ruptura de estereotipos en el deporte". Puig-Barata, Núria, i Camps-Povill, Andreu (eds.). *Diálogos sobre el deporte, 1975-2020*, Part II, Capítol 7, pp. 202-221.

Legislació citada (es pot consultar *online*):

- *Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.*
- *Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.*
- *Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere, i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.*
- *Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.*
- *Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el text únic de la Llei de l'Esport.*
- *Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya.*

viladecans.cat

